ИНСОНГА НАФ КЕЛТИРИШ - ОЛИЙ БАХТ
OZBEKISTON KASABA UYUSHMALARI FEDERATSIYASI
FEDERATION OF TRADE UNIONS OF UZBEKISTAN

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари федерацияси газетаси

ГАЗЕТА 1991 ЙИЛ 21 МАРТДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

СЕШАНБА, ПАЙШАНБА ВА ШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

24 октябрь, шанба 1998 йил №123(624)

Ушбу сонда:

1 САОДАТЛИ КУНЛАР ОҒУШИДА
2 ҚОНУНЧИЛИК ВА АДОЛАТ ГАРОВИ
3 TV ДАСТУРИ
4 УЛУҒ ХАЛҚНИНГ ШОНУ ШАВКАТИ

БУЮК АЛЛОМАГА ЮКСАК ЭҲТИРОМ

Самарқандда ҳадис илмининг султони имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллик тўйи тантаналари бўлиб ўтди

Самарқандда ислом оламининг буюк мутафаккири, ҳадис илми султони имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллигига бағишланган тантаналар бўлиб ўтди. Қадим Самарқандга жаҳоннинг қирққа яқин мамлакатидан, ЮНЕСКО, Ал-Бабтийн жамғармаси каби нуфузли халқаро ташкилотлардан меҳмонлар ташриф буюрди.

«Афросиёб» меҳмонхонасининг мажлислар залида «Имом ал- Бухорий ва унинг дунё маданиятида тутган ўрни» мавзуида халқаро конференция бўлиб ўтди. Унга Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги дин ишлари бўйича қўмита раиси Ш.Мирмаҳмудов раислик қилди.

Муқаддас Қуръон тиловати билан бошланган анжуманда Самарқанд вилоят ҳокимининг ўринбосари Х.Нуриллаев, Тошкент Давлат Шарқшунослик институти ректори Н.Иброҳимов, Қувайтнинг «Ал-Бабтийн» жамғармаси раиси Абдулазиз Сауд ал-Бабтийн, Мисрнинг «Ал-Азҳар» университети ректори Аҳмад Умар Ҳошим ва бошқалар сўзга чиқди. Нотиқлар алломанинг ҳаёти ва фаолияти, у қолдирган улкан илмий мероснинг аҳамияти ҳақида сўзлади. Имом ал-Бухорий 5 ёшдан бошлаб илм ўрганишга киришган, араб тили ва диний билимларни арабларнинг ўзидан ҳам мукаммалроқ ўзлаштирган.

Ўз умри давомида у Ироқ, Шом, Ҳижоз, Нишопур, Балх ва бошқа ерларда бўлган ва тўғри, заиф ҳамда носаҳиҳ ҳадислардан 600 мингдан ортиғини ёд олган. Маълумки, ислом аввало Қуръонга, ундан кейин эса ҳадисга таянади. Аммо ҳадислар пайғамбар замонида ёзилмаган. Сабаби Аллоҳнинг элчиси уларни Қуръон билан аралашиб кетишидан хавфсираган. Ҳадислар тўплана бошланган кезлари муҳаддислар кўпайди. Тарихий манбаларнинг гувоҳлик беришича, ўша даврда минглаб ҳадисшунослар етишиб чиққан. Бироқ, улардан олти нафаригина муҳаддислик оламида довруғ қозонган.

Имом ал-Бухорий ана шулар ичида энг обрўли, ҳадислари энг ишончли бўлган муҳаддис эди.

Анжуман доирасида иштирокчилар шўъбаларга бўлиниб, илмий мулоқотларни давом эттирдилар. Шўъба мажлисларида «Имом ал- Бухорий замони», «Имом ал-Бухорийнинг ҳадисшунослик илмига қўшган ҳиссаси», «Имом ал-Бухорий илмий меросининг халқаро миқёсда ўрганилиши» каби мавзуларда маърузалар ўқилди, баҳс ва мунозаралар ўтказилди.

* * *

Самарқанд вилояти ҳокимлигида юбилейга ташриф буюрган Қувайт давлати вақф ва ислом ишлари вазири Аҳмад Холид Кулайб таклифига биноан, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари, юбилейга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита раиси Исмоил Жўрабеков томонидан қувайтлик меҳмонлар қабул қилинди.

Учрашувда И.Жўрабеков меҳмонларга ўтказилаётган тадбирларнинг аҳамияти ҳақида сўзлаб берди. Хорижлик меҳмон Ўзбекистон раҳбариятининг миллий қадриятларни тиклаш, аждодлар меросини ўрганиш борасидаги ишларига юксак баҳо берди.

Учрашув ниҳоясида қувайтлик меҳмон ташкилий қўмита раисига Қувайт амири Жабр ал-Аҳмад ас-Сабоҳ томонидан имом ал- Бухорий масжидига ҳадя этилган 500 минг АҚШ доллари миқдоридаги маблағ чекини топширди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов буюк ҳадисшунос олим имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллик юбилей тантаналарида иштирок этиш учун Самарқандга ташриф буюрди.

Республикамиз раҳбарини Самарқанд аэропортида Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари, юбилейга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита раиси И.Жўрабеков, Самарқанд вилояти ҳокими А.Мардиев, Самарқанд шаҳри ҳокими А.Носиров ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Юртбошимиз имом ал-Бухорий мажмуи жойлашган Челак туманидаги Хартанг қишлоғига йўл олди. Масжид мажмуи дарвозаси олдида муҳтарам меҳмонларни Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий А.Баҳромов, Самарқанд вилояти имом-хатиби Мустафо Маликзода, Челак тумани ҳокими Ш.Шукуров ва бошқалар қарши олди.

Бу ердаги дарвоза пештоқига «Бу ёдгорлик мажмуи ислом оламида юксак обрў-эътибор қозонган улуғ ватандошимиз, ҳадис илмининг султони, буюк аллома имом Исмоил ал-Бухорий таваллудининг ҳижрий 1225 йиллиги муносабати билан Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов раҳбарлигида яратилган лойиҳа асосида Самарқанд, Бухоро, Хива, Тошкент, Андижон, Наманган, Қўқон, Шаҳрисабз халқ усталарининг олтин қўллари билан барпо этилган» деган сўзлар араб ва лотин алифболарида зарҳал ҳарфлар билан битилган.

Масжид-мажмуа очилиши муносабати билан хайр-эҳсон оши берилди. Зиёратга келган мўмин мусулмонлар жума номозини ўқиди.

Имом ал-Бухорий мақбараси мажмуининг очилиш маросимини Самарқанд вилояти имом-хатиби М.Маликзода очди.

Сўз Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга берилди.

Республикамиз раҳбари ўз нутқида ҳадис илмининг султони, Ислом дунёсида беназир даҳо - имом Исмоил ал-Бухорий юбилейи муносабати билан барпо этилган бу ёдгорлик оламшумул воқеа бўлганлигини таъкидлади. Келажакда эса бу макон ислом аҳли учун муқаддас қадамжо ва ғоят гўзал зиёратгоҳлардан бирига айланишига ишонч билдирди.

Шунингдек, тантанада Ўзбекистон мусулмонлари идораси раиси, муфтий А.Баҳромов, самарқандлик наққош уста Сайидали Мирзаев, қўқонлик ўймакор уста Абдуғани Абдуллаев, Маккадан ташриф буюрган меҳмон Сафохон Жалолхонтўра, Қувайт вақф ва диний ишлар вазири Аҳмад Холид Кулайб ва бошқалар сўзга чиқди.

Тантанали маросим якунлангандан сўнг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва бу ерга ташриф буюрган меҳмонлар имом ал-Бухорий мақбараси мажмуини зиёрат қилишди.

Аллома қабри ёнида Қуръон тиловат қилинди. Зиёрат сўнгида Президент Ислом Каримов журналистларга интервью берди.

- Ҳар қандай инсон орзу-умид билан яшайди,- деди давлатимиз раҳбари.- Шу маънода ушбу мажмуани янгидан қуриш, алломанинг илмий меросини ўрганиш, унга ҳурмат бажо келтириш ҳам биз учун катта орзу эди. Ўйлайманки, мана шундай обод ва озод юртни кўрганда, нафақат катта ёшдаги кишилар, балки ёш авлод ҳам янги куч-қувват олади, ғурурланади. Бундай ажойиб ёдгорлик айнан шу замонда, мустақиллик шарофати туфайли бунёд этилганини англайди, теран ҳис этади. Ёш авлоднинг маънавий камол топишида шундай хайрли тадбирларнинг аҳамияти каттадир. Бугунги тадбирнинг мен учун қувонарли жиҳати шундаки, биз умримиз, амалларимиз зое кетмаётганига амин бўлдик. Шундай ёруғ кунларга етказгани учун Аллоҳга шукрона айтамиз. Зеро, бу унинг инъоми, марҳаматидир.

Умидим шуки, бу ерга ёшлар ҳам кўпроқ келсин. Одатда масжидларга қариялар келади. Бу ер фақатгина масжид эмас, зиёратгоҳ, муқаддас қадамжо ҳамдир. Бу ерга келган инсонлар мажмуани барпо этиш, унга нафис жило беришда жон куйдириб меҳнат қилганларни, шундай ажойиб маскан қуришда жонбозлик кўрсатган ташаббускорларни бир бор ёд этиб, уларга таҳсин айтсалар ажаб эмас.

Шу куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Тошкентга жўнаб кетди. Самарқанд аэропортида мамлакатимиз раҳбарини Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Самарқанд вилояти ҳокими А.Мардиев, Самарқанд шаҳри ҳокими А.Носиров кузатиб қолдилар.

Анвар БОБОЕВ,
Ҳамза ШУКУРОВ,
ЎзА махсус мухбирлари

А. ТЎРАЕВ (ЎзА) олган сурат.

Президент Ислом Каримовнинг Имом ал-Бухорий ёдгорлик мажмуининг очилишига бағишланган маросимда сўзлаган НУТҚИ

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳим.

Ассалому алайкум, азиз ватандошларим!

Муҳтарам меҳмонлар!

Бугун юртимиз ва халқимиз тарихида ўчмас из қолдирадиган муборак ва мунаввар кундир.

Бугун улуғ аждодимиз Имом ал-Бухорий ҳазратларининг руҳини шод этиш, бобокалонимиз таваллуд топган муқаддас заминда ул зоти шарифнинг хотирасини ёд этиш кунидир.

Ўйлайманки, бу ерда йиғилган жамоат, ал-Бухорийнинг мўътабар ҳокини зиёрат қилиш шарафига муяссар бўлган мўмин- мусулмонлар том маънода бахтиёрдирлар.

Азиз дўстлар!

Бу каби тантаналарни ўтказишдан кўзланган ният ва мақсадларимиз ҳақида, муқаддас қадамжоларни обод қилишимиз сабаблари тўғрисида икки оғиз сўз айтишга ижозат бергайсизлар.

Энг аввало, бу ишларни амалга ошириш замирида савоб деган олижаноб тушунча ётади. Савоб - улуғ инсоний фазилат, юксак исломий қадриятлардан биридир. Менинг комил ишончим шуки, савоб ишни ҳар ким қилиши керак, савоб ишни ҳар кун қилиш керак.

Савобли амаллар қилиш эса халқимизга хос азалий хислатдир.

Савобли ишларни қилган одамга, унинг элу юртига албатта Оллоҳнинг раҳматлари ёғилади. Муқаддас қуръоний оятда таъкидланганидек, «Яхшиликнинг мукофоти фақат яхшиликдир». Биз эзгу ишларни қанча кўп қилсак, улуғ аждодларимизнинг иззат-икромини жойига қўйсак, уларнинг табаррук номларини бутун дунёга тараннум этсак, Яратганимизнинг ўзи бизни бало-қазолардан асрайди, бизга куч-қудрат ато этади, йўлимизни очиб беради.

Азиз юртдошларим!

Бир муҳим саволга жавоб излаб кўрайлик: Оллоҳ таоло қайси юртда, қайси тупроқда мана шундай улуғ зотларни дунёга келтиради?

Парвардигори олам буюк зотларни Ўзи азиз этган жойлардагина дунёга келтиради. Бундай юртлар эса ер юзида саноқли. Биз чексиз шукроналик билан айтамизки, она Ватанимиз Оллоҳнинг назари тушган ана шундай муқаддас диёрдир.

Юртнинг муқаддаслиги нима билан белгиланади?

Бутун умрини иймон ва эътиқод, ватанпарварлик ва инсонпарварлик, поклик ва ҳалоллик, илм ва маърифат, адолат ва диёнат йўлида фидо этган зотларнинг мўътабар хоклари макон топган замингина муқаддасдир. Агар шундай инсонлар бўлмаса, улар даҳосининг нафаси сезилиб турмаса, ҳар қандай замин оддий тупроқ бўлиб қолаверади.

Қадрли дўстлар!

Нима учун биз келажагимизнинг ёруғ ва фаровон бўлишига қатъий ишонамиз?

Халқимизни, айниқса ўсиб келаётган навқирон авлодимизни нега айнан шу эътиқод асосида тарбия этмоқдамиз?

Бу мураккаб ва қалтис замонда йўлимизда оғир синов ва тўсиқлар дуч келганда, улар қаршисида чорасиз қолганда, мислсиз машаққатлар ҳолдан тойдирганда ҳам биз куч-қудратни қаердан оламиз?

Энг аввало Оллоҳ таолонинг бизга кўрсатаётган марҳаматидан оламиз.

Мана шундай вазиятларда бизга метин ирода, сабот-матонат, ғайрат ва жасорат бахш этадиган буюк ва чексиз яна бир манба бор.

Бу манба - улуғ аждодларимизнинг қонимизда жўш ураётган азму шижоатидир.

Бу манба - ал-Бухорийдек мумтоз боболаримиз даҳосининг ҳаётбахш қудратидир.

Бу манба - уларнинг бизга ҳамиша мададкор бўладиган ўлмас руҳи покларидир.

Ана шу ҳақиқат, ана шу эътиқод ватандошларимиз, азиз фарзандларимиз юрагига, онгу шуурига, тафаккурига тобора теран сингиб бормоқда.

Биз комил ишонч билан, Ўзбекистоннинг истиқлоли боқий, истиқболи буюк, дер эканмиз, мана шундай мустаҳкам асосларга таянамиз.

Муҳтарам жамоат!

Қадрли меҳмонлар!

Биз мусулмон дунёсининг узвий қисмимиз. Тарихимизнинг энг фожиали, энг оғир даврларида ҳам, мустабид тузум чангалида бўлган пайтимизда ҳам, бизни динимиздан айиришга, унга хиёнат этишга мажбур қилганларида ҳам халқимиз ҳеч қачон ўз исломий эътиқодидан қайтмаган. Бошига қилич келганида ҳам ота-боболарининг муқаддас дини бўлмиш мусулмончиликка ҳамиша содиқ қолган.

Биз, шиори эзгулик бўлган бутун дунёдаги аҳли ислом қатори, динимизни доимо пок ва соф сақлашга интилиб келганмиз. Ва бу йўлдан асло қайтмаймиз. Шунинг учун ҳам динимиздан ҳар хил ғаразли ва нопок мақсадлар йўлида фойдаланишга мутлақо қаршимиз.

Мен илоҳий динимизнинг олижаноб интилишларимизга хизмат қиладиган, хайрли ишларимизда бизга мадад берадиган битмас-туганмас куч-қудрат манбаи бўлиб қолишига ишонаман.

Азиз биродарларим!

Имом ал-Бухорий ҳазратлари нафақат ўзбек халқи, балки бутун мусулмон оламининг фахр-ифтихоридир. Ул табаррук зотнинг ҳаёти том маънодаги илмий ва инсоний жасорат, букилмас ирода, сўнмас эътиқод тимсолидир.

Олти буюк муҳаддиснинг иккинчиси ҳисобланган Имом Муслимнинг ал-Бухорийга қарата: «Эй, Устозларнинг устози, Муҳаддисларнинг султони, ҳадисларнинг табиби! Пойингизни ўпишга ижозат беринг!» дея қилган хитоби аҳли исломнинг улуғ бобомизга ҳурмат ва эътирофи нақадар юксаклигини кўрсатади.

Буюк ватандошимиз башариятга тенгсиз маънавий мерос қолдириб кетди. Бу мероснинг гултожи - энг ишончли ҳадислар тўплами - «Ал-Жомиъ ас-Саҳиҳ» ислом динида Қуръони каримдан кейин эъзозланадиган иккинчи манбадир. Бутун дунё мусулмонларининг эътиқодига кўра, у башарият томонидан битилган китобларнинг энг улуғидир.

Мана, ўн икки асрдирки, бу китоб миллионлаб инсонлар қалбини иймон нури билан мунаввар этиб, ҳақ ва эзгулик йўлига чорлаб келмоқда.

Яратганимизга шукурлар бўлсинки, озодлигимиз шарофати билан ал-Бухорийдек улуғ аждодларимиз эл-юрти бағрига қайтмоқда. Алломанинг ўлмас мероси ҳар бир юртдошимиз хонадонига кириб, онгу тафаккуримизни равшан этмоқда. Қалбларимизни иймон нури ва меҳр-оқибат туйғулари билан мусаффо этмоқда.

Муҳтарам биродарларим!

Биз эски тузум, эски мафкура зуғумидан халос бўлгач, ўзлигимизни, қандай улуғ инсонларнинг авлоди эканимизни, қандай бой ва бетакрор маънавий мерос ворислари эканимизни англаш, миллий қадриятларимизни тиклаш йўлида тарихда из қолдирадиган кўпгина хайрли ишларни амалга оширдик.

Шулар қаторида озодлигимизнинг дастлабки йиллариданоқ биз Имом ал-Бухорий мақбарасини ул зотнинг шаън-шавкатига муносиб, ён-атрофи мунаввар гўшага, зиёратга келган мўмин-мусулмонларга руҳий-маънавий куч ато этадиган қадамжога айлантиришни ният қилган эдик.

Оллоҳнинг инояти билан эзгу ниятимиз ижобат бўлган шу қутлуғ кунда мен бу муаззам ёдгорлик мажмуининг шунчаки зиёратгоҳ эмас, балки гўзал Ўзбекистонимизни бутун дунёга танитадиган, ёш авлодимизни эзгулик руҳида тарбиялайдиган, ҳар бир инсонни ҳаёт ва абадият ҳақида ўйлантирадиган азиз маскан бўлиб қолишига ишонаман.

Кейинги йилларда юртимизда қад ростлаётган муҳташам иморат ва иншоотларни бунёд қилишда миллий анъаналаримизга, меъморчилик санъатимизнинг ўзига хос ва ўзига мос услуб ва нақшу зийнатларидан фойдаланишга алоҳида эътибор берилмоқда. Мамлакатимиз кўркига кўрк қўшадиган бундай бетакрор ва кўркам бинолар ҳар бир юртдошимизни мамнун этиши, юрагида ғурур уйғотиши табиийдир.

Истиқлол даврида мана шундай лойиҳаларни тузиш ва амалга оширишда бош бўлиб турганимдан, шу олижаноб ишларга ҳисса қўшиш насиб этганидан кўпчилик қатори мен ҳам бениҳоя мамнунман. Айниқса, ал-Бухорий мажмуи лойиҳасининг ташаббускори бўлганимдан, уни шу шаклда, шу мазмунда барпо этилишида ҳиссам борлигидан умрим борича фахрланиб юраман.

Бу Оллоҳ таоло олдида, аждодлар руҳи олдида, халқим олдида менинг инсоний бурчим эди.

Бу қутлуғ масканни бунёд этган усталаримизнинг меҳнати ҳар қанча таҳсинга арзийди. Бу улуғвор мажмуа Самарқанду Бухоро, Хиваю Тошкент, Андижону Наманган, Шаҳрисабзу Қўқон ва Марғилон шаҳарларидан, мамлакатимизнинг турли вилоятларидан келган фидойи инсонлар меҳнатининг самарасидир.

Бир сўз билан айтганда, унинг бунёдкори бутун Ўзбекистондир.

Фурсатдан фойдаланиб, ушбу зиёратгоҳни обод қилишда жонбозлик кўрсатган қурувчиларга, қўли гул усталаримизга, моҳир меъморларимизга, шу улуғ обидага ғишт қўйган, нақшу жило билан унга сайқал берган ҳар бир ватандошимизга, улуғ бобомизга эҳтиром билдириб, узоқ-яқиндан юртимизга ташриф буюрган азиз меҳмонларга халқим номидан чексиз миннатдорлик изҳор этаман.

Муҳтарам жамоат!

Маълумки, Ислом динининг бош ғояси - бу «Ло илоҳа иллаллоҳу, Муҳаммадун расулуллоҳ» калимасидир. Мана шу иймон калимасини рўйи заминдаги ҳар бир мусулмон қалбига сингдиришда ал-Бухорий беқиёс жасорат кўрсатди. Шу сабабли ҳам ул ҳазратнинг муборак номи абадул-абад инсоният хотирасидан ўчмагай, иншооллоҳ.

Ушбу саодатли дамларда Имом ал-Бухорий бобомизнинг руҳи поклари шод бўлиб, қабрлари нури илоҳийга тўлган бўлсин!

Ул муборак зотнинг пойида дуогўй бўлиб турганларнинг, бутун халқимизнинг, жамики аҳли исломнинг хайрли ва савобли ишларида Раббимизнинг ўзи мададкор бўлсин!

«Обуна-99»

ТАФСИЛОТЛАР ЭШИГИ ҲАМИША ОЧИҚ

Газетани баъзан тафсилотлар эшиги деб таърифлашади. Аслида ҳам шундай. У ёки бу воқеа- ходисани тезкор ва батафсил ёритиш зиммасига тушган бесарамжон хонадон - таҳририят эшиклари муштарийлар учун ҳамиша очиқ. Уларнинг ўй-фикрлари, орзу-умидлари, қувонч ва ташвишлари инъикосини ўз қалбида кўрмоқликни, қувваи ҳофизаси қадарлик англамоқни касб-кори ва ҳаёт мазмуни деб билган қалам аҳли учун бугун яна синов паллалари. Келгуси йил учун обуна бошланди. Бошқача қилиб айтганда таҳририят ва муштарийларнинг ўзаро муносабатлари қай даражада мустаҳкам эканлигини баҳолаш, зарур хулоса чиқариш учун ўзига хос имконият бу.

Шу муносабат билан биз таҳририят ва муштарийлар ўртасида воситачи ташкилот - Республика матбуот тарқатиш маркази ҳиссадорлик жамияти бош директори Абдусаттор Ортиқов билан мулоқотда бўлдик:

- Матбуот - маънавият кўзгуси,- дейди суҳбатдошимиз.- Унга бот-бот боқиб турилмаса, қиёфани йўқотиш мумкин. Президентимиз қарийб барча маърузаларида ушбу масалага эътибор қаратаётганликлари бежиз эмас. Шу боис ҳам 1999 йил газета-журналларига обуна қилишга ҳар жиҳатдан пухта ҳозирлик кўрилди. Айни кунларда 3044 та алоқа бўлими, 196 та алоқа боғланмаси, шунингдек вақтинчалик қабул пунктлари «жангчи» лари керакли каталоглар, обуна хужжатлари билан тўла-тўкис таъминланиб, салкам 40 кундан буён муштарийлар хизматига камарбаста бўлиб турибдилар. Кўпгина вилоят ва туман почта тармоқларида хат ташувчилар ёрдамидан унумли фойдаланилмоқда, уйма-уй юриб, корхоналарга бориб ўша жойнинг ўзида обунани расмийлаштириш йўлга қўйилди.

Қувончлиси, ноширларнинг ўзлари ҳам обуначиларни имкон қадар кўпроқ жалб қилиш учун интилмоқдалар. Қайси бир нашр обуна мавсумида фаол иштирок этган кишиларни рағбатлантириш, қайси бир нашр муштарийларга енгиллик туғдириш йўлини танламоқда. Чунончи, Ўзбекистон таълим ва фан ходимлари касаба уюшмаси йиғим-теримда қатнашаётган талабалар, ўқувчилар ва ўқитувчиларни турли матбуот нашрлари, шу жумладан «Ишонч»,«Ишонч-Доверие» газеталарига ўз ҳисобидан обуна қилишга қарор қилганлиги таҳсинга лойиқ.

- Демак, кўнгилни тўқ қилиш мумкин: натижа кутилгандан зиёда бўлади?

- Ким ҳам ҳар куни эрта билан хат ташувчиларимиз босмахона бўёғи анқиб турган севимли нашрини қўлга тутқазишларини истамайди дейсиз. Қанийди бир эмас, бир неча газета-журналга обуна бўлсангу, мамлакатимиздаги туб ўзгаришлар ва жаҳонда юз бераётган воқеа-ходисалардан муфассал хабар топсанг.

Кези келганда, обуна нархи қандай шаклланиши ҳақида муштарийларимизга пича тушунча берсам. Обуна нархи нашрларни тайёрлаш ва чоп этишдан тортиб то обуначи қўлига етиб боргунгача бўлган жараёнда қатнашувчи корхоналар қўйган нархлар йиғиндисидан иборат.

Масалан, «Шарқ» нашриёт-матбаа концернида чоп этиладиган битта газетани олайлик. Биринчи нарх - нашр харажатларини ҳисобга олиб таҳририят томонидан белгиланадиган нарх. Иккинчи - ушбу концернннинг экспедиция қилиш (газета боғламаларини саралаш жараёни) нархи; учинчи - «Халқаро Почтамт» корхонасининг вилоятларга темир йўл ёки авиация ёрдамида асосан вилоят марказидаги газета боғланмасига етказиш нархи; тўртинчи - вилоят почта корхоналарининг обуначи манзилига олиб бориб бериш нархи ва ниҳоят, бешинчи - «Матбуот тарқатиш маркази»нинг обунани ташкил қилишдаги воситачилиги учун қўйилган нарх.

Такрор айтаман: бу нархлар юқорида номи зикр этилган корхоналар томонидан мустақил равишда белгиланади ва гоҳо оммавий ахборот воситаларида учраб турадиган «нархларни «Матбуот тарқатиш маркази» белгилайди» деган фикрларда ҳеч қандай асос йўқ. Таҳлиллар шуни кўрсатадики, обуна баҳосида таҳририят нархи ўртача 42 фоизни, экспедиция қилиш 2 фоизни, вилоятларга етказиш 12 фоизни, обуначи манзилига олиб бориб бериш 43 фоизни, воситачилик нархи эса 1 фоизни ташкил этади.

- Наҳотки, бу нархларни арзонлаштиришнинг иложи бўлмаса?

- Қидирган имкон топади, деб беҳуда сўзламайдилар. Биз ҳам шу йўлдан бориб, аҳолига ва корхоналар учун обуна нархини енгилроқ шаклга келтириш учун Республика бўйича алоқа бўлимларига обуна қилиш тажрибасини жорий қилдик. Бунда илгари бу тажриба Тошкент шаҳрида ўзини оқлаганлигини инобатга олдик, албатта. Ҳисоб-китоблар шундай қилинганда обуна нархи 30-40 фоизга камайишини кўрсатмоқда.

Яна бир таклиф. Истаймизми- истамаймизми, газета чиқариш билан боғлиқ харажатлар (қоғоз, босмахона сарфи ва хоказо) туфайли обуна нархи анчайин юқори эканлиги боис биз муштарийларимизга кўплашиб обуна бўлишни тавсия этардик. Яқин қўни-қўшнилар, кўп қаватли бинода ёнма-ён яшовчилар, бир йўлакдан кириб чиқувчилар ана шу тажрибани ўзларида қўлласалар айни муддао бўлур эди.

Бундан ташқари, корхона ва ташкилотлар раҳбарлари ўз ишчи- ходимларини рағбатлантириш маъносида уларни у ёки бу нашрга корхона ва ташкилот ҳисобидан обуна бўлишни йўлга қўйсалар, ўйлайманки, бу хол уларда йил давомида ўз жамоаларига нисбатан миннатдорчилик ва фахр ҳиссини уйғотиб турар эди.

- Кўп йиллик кузатишлар шуни кўрсатадики, қаерда матбуот кам тарқатилса, ишлаб чиқариш кўрсаткичлари ҳам ўша ерда паст бўлади. Шундай эмасми?

- Жуда муҳим масалани кўтардингиз. Мен шу муносабат билан ўтган йилги обунада йўл қўйилган ножоиз бир масалага эътиборингизни қаратаман. Сир эмаски, жуда кўп корхона ва ташкилотлар 1998 йил учун уч ой, нари борса олти ой учун обуна бўлишган. Натижада бугунги кунга келиб кўплаб нашрларнинг обуна миқдори кескин пасайиб кетди. Демоқчиманки, кимки обунани шунчаки ҳисобот учун деб ўйласа, шак-шубҳасиз янглишади. Чунки, кўп йиллик тажриба ва кузатувлар шундан далолат берадики, иқтисод билан маънавият ёнма-ён қадам ташласагина ижобий ўзгаришлар бўлади, ривожланиш учун ўзига хос замин яратилади.

Яна айтаман: матбуот-ҳаёт кўзгуси. Бу кўзгуни авайлаб асрашимиз, унинг ҳурматини жойига қўйишимиз даркор.

Суҳбатдош:
Зайниддин РИҲСИЕВ.

Таҳририятдан:

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши «Ишонч» ва «Ишонч-Доверие» газеталарига 1999 йил учун обунани ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Унда, хусусан, ушбу нашрлар даврийлиги ўзгариши муносабати билан газета чиқишлари мундарижасини кенгайтириш, долзарблигини ошириш ва ўқишлилигини таъминлаш, обуна тўплашни ташкил этишга алоҳида эътибор билан ёндошиш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш тавсия этилади. Ва «Касаба нашрлари - ҳар бир ташкилотга» шиори олға сурилади.

Агар барча бошланғич касаба уюшмалари ўз нашрларига биттадан обуна бўлсалар ҳам муштарийларимиз сони 50 мингдан кам бўлмайди.

Нашр кўрсаткичимиз: Ташкилотлар учун «Ишонч» газетаси -134, «Ишонч-Доверие» газетаси -136

Якка шахслар учун «Ишонч» -133 «Ишонч-Доверие» - 135.

Асосий Қонунимиз қабул қилинганлигининг 6 йиллиги олдидан

ҚОНУНЧИЛИК ВА АДОЛАТ ГАРОВИ

Конституциямизнинг афзаллиги ва туб моҳияти халқчил эканлигини такрор ва такрор ғурур билан эътироф этсак арзийди. Ҳа, у Ватанимизда тарихан биринчи марта ижод қилинган, мустақил давлатимизнинг, халқимизнинг заковатини, қадриятларини ўзида акс этган оламшумул қомусдир. Амалдаги Конституциямиз 1927, 1937 ва 1978 йилларда эълон қилинган мустамлакачилик конституцияларидан батамом фарқ қилади. Қарийб 130 йиллик мустамлака исканжасидан ҳалос бўлиб, мустақил нафас олишга интилган халқ, мамлакат, давлат 1990 йил 20 июнда Мустақиллик декларациясини эълон қилган куниёқ ўз Конституциясини ижод қилиш учун махсус комиссия тузди. Юртбошимиз Ислом Каримов раҳбарлигида олтмишдан зиёд турли соҳа мутахассислари Конституция лойиҳасини тайёрлашга киришди.

Лойиҳа бирқанча тамойилларга асосланиб тузилди. Биринчи ўринда давлатимизнинг мустақиллигини эътироф этиб, шахс ва унинг манфаатларига олий қадрият деб қаралиши, инсон ҳуқуқларига содиқлик, ҳозирги ва келажак авлод олдидаги юксак масъулиятни бараллa таъкидлади. Иккинчидан, лойиҳа кўп асрли тарихий тажрибага эга бўлган ўзбек давлатчилигига, унинг сабоқларига таянди. Хусусан, бобокалонимиз Амир Темур тузукларидаги ғоялардан фойдаланилди. Учинчидан, инсонпарвар, демократик ҳуқуқий давлат барпо этишдек улуғ вазифани ўз зиммасига олиш эътироф қилинди.

Лойиҳанинг мазмуни, унда қамраб олинадиган масалалар, таркибий қисмлари ва ҳар бир модда жаҳон андозаларининг энг юқори намуналарига мос келиши зарурлиги диққат марказида бўлди.

Ниҳоят, тайёрланган дастлабки лойиҳалар мутахассислар тақризидан ўтказилди. Лойиҳа муттасил такомиллаштирилиб, икки марта матбуотда умумхалқ муҳокамасига ҳавола қилинди. Эътиборга олинган 6 мингдан ортиқ таклиф ва мулоҳазалар кўлами шу қадар кўп ва сермазмун эдики, лойиҳани маълум даражада халқ ижоди деб ҳисобласа бўлади.

Ҳозир дунёдаги 180 дан зиёд давлатлардан 140 тасида Конституция ёхуд ижтимоий-сиёсий тузумни акс эттирувчи асосий ҳуқуқий ҳужжат бор. Уларда давлат органларининг тизими ва асосий фаолият принциплари, қонунчилик, жамоат бирлашмалари, сайлов, молия каби бир-бири билан узвий боғлиқ бўлган масалалар тартибга солинади ва айниқса фуқароларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари баён қилинади.

Қамраб олинган масалаларнинг кўлами нақадар синчковлик билан тартибга солинганига қараб, конституциялар турли ҳажмда. Жумладан, энг катта ёшли 1787 йилда қабул қилинган АҚШ Конституцияси деярли тўққиз минг сўздан иборат. Уни энг қисқа ва лўнда деб ҳисоблашади. Бизнинг конституциямизда эса фойдаланилган сўзлар бор-йўғи олти мингтани ҳам ташкил қилмайди. 1950 йилда қабул қилинган Ҳиндистон Конституциясида 400 дан ортиқ модда ва 10 та илова, бизнинг конституциямизда эса 128 модда мавжуддир.

Ҳаёт жуда кўп қиррали ва мураккаб воқеликларга бой. Уларни тартибга солиш, тўғри йўналтириш Конституцияга асосланган турли соҳа қонунларини қабул қилиш ва амалга киритишни тақозо қилади. Бу борада республикада эътиборга молик ишлар бажарилди.

Ватанимиз орзиқиб кутган, интилган, курашган мустақилликка эришганидан буён 245 дан зиёд қонун қабул қилинди. Қонун ижодкорлиги ҳеч қачон бу зайл тез суръатлар билан олиб борилмаган эди. Кейинги уч йилнинг ўзида Олий Мажлис 86 та Қонун ва қарийб 200 та қарор қабул қилди. Етмиш беш йиллик собиқ совет ҳуқуқшунослиги асосан жиноят ва ижтимоий хавфли ҳатти-ҳаракат билан курашга мўлжалланган бўлиб, бозор ва тижорат ҳуқуқи, шахсий, иқтисодий, ижтимоий ҳуқуқларга эътибор берилмасди. Аҳён-аҳёнда хўжалик ҳуқуқи тўғрисида ваъзхонлик қилинар, лекин қонун қабул қилинмаган эди.

Ҳаёт, унинг мазмуни мустақиллик йилларида тубдан ўзгармоқда. Бу борада қабул қилинган Фуқаролик кодекси, Оила кодекси, Ер кодекси, Солиқ ва Божхона кодекслари, Кадрлар тайёрлаш ҳамда жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш миллий дастурлари ва бошқалар Конституциямизга ва жаҳон андозаларига мос эканлиги шубҳасиз. Лекин лойиҳаси тайёрланаётган қонунларимиз бир талай. Президентимиз Ислом Каримов таъбири билан айтилганда, «...адолат ва ҳақиқат ғояси ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларини қамраб олмоғи даркор. Адолат ва ҳақиқат ғояси қонунчилик фаолиятимизнинг замини, бош йўналиши бўлмоғи шарт».

Президентимиз «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» асарида «Инсоннинг энг устувор ва муқаддас ҳуқуқларидан бири - бу тинч яшаш ҳуқуқидир», деб ёзган эди. Шунга амал қилиб, Конституциянинг шахсий ҳуқуқ ва эркинликлар тўғрисидаги боби ана шу узвий ҳуқуқни эътироф қилиш билан бошланади. Унда шахсий эркинлик ва дахлсизлик, турар жой дахлсизлиги, фикрлаш, сўз, эътиқод ва виждон эркинлиги кабилар ҳақида қатор моддалар мавжуд. Шахснинг сиёсий, иқтисодий ва бошқа ижтимоий ҳуқуқлари ҳам батафсил ифода этилган.

Шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш керакки, совет конституцияларида гўё фуқароларга ҳуқуқ ва эркинликлар улашиб берилгандек сўз юритилар эди. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси эса, бу дахлсиз, узвий инсоний ҳуқуқ ва эркинликлар давлат томонидан тан олинибгина қолмай, уларни тегишлича амалга оширилиши учун зарур шарт-шароитлар яратиш, ҳаққоний таъминлаш, кафолатлаш давлат зиммасига олинади. Ўз навбатида фуқаролар ҳам Конституция ва қонунларга риоя этишга, бошқа кишиларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари, шаъни ва қадр-қимматини ҳурмат қилишга мажбурдирлар. Улар ўз ҳуқуқ ва эркинликларини амалга оширишда бошқа шахсларнинг, давлат ва жамиятнинг қонуний манфаатлари, ҳуқуқлари ва эркинликларига путур етказмаслиги шарт. Афсуски, бундай кўнгилсиз ҳолатлар ҳали кўп тарқалган. Қани энди, Президентимиз такрор-такрор умид қилганидек, фидойилар кўп бўлса-ю нопокликларга, тўрачиликка, порахўрликка барҳам берилса!

Конституция қонунчилик ва адолатнинг асосий гаровидир. Шу сабабли ҳам фуқаро, Ватанимизда истиқомат қилаётган инсон Конституциямизнинг мазмунини билиши, ундан баҳраманд бўлиши айни муддао. Қонунчиликка итоат қилиш ва ҳаётимизнинг барча жабҳаларида одилона иш юритиш дастлаб қонун-қоидалардан хабардор бўлишга боғлиқ. Қонунларни нафақат билиш ва тушуниш, улардан самарали фойдаланиш, уларга суяниш, амалга ошириш, бошқаларга ҳам тарғиб қилиниши, эъзозланишига эришиш ҳам фарз, ҳам қарз. Олий Мажлис жамиятимизда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тўғрисида махсус дастур қабул қилганининг боиси ҳам шунда. Шахс ўз ҳақ-ҳуқуқини билмас экан, ундан тўғри ва тўла фойдалана олмайди, шахс ўз бурч-мажбуриятларини билмас экан, уни батамом бажариши мушкул. Афсуски, Конституция ва қонунларни билмаслик оқибатида содир этилаётган ҳуқуқбузарликлар, ҳатто жиноятлар оз эмас.

Ўз ҳуқуқи ва эркинликларини ҳис қиладиган шахсгина ваколатли давлат органларига, мутасаддилар ёки вакилларга ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиши, Асосий қонуннинг 35-моддасида акс эттирилган бу имкониятидан фойдаланиши мумкин. Айни вақтда қонундан тўғри, инсофли фойдаланиш лозим. «Ҳуқуқим бор» деб бўҳтон, туҳмат қилиш, сохта хабарлар бериш гуноҳ. Менимча, масаланинг ана шу жиҳатига эътиборни кучайтириш, ноҳақ аризалар ёзиб давлат идораларини, ходимларнинг қимматли вақтини олиб, ўз ҳамюртларини сарсон-саргардон қилиб, кайфиятини бузиб юрувчиларга қатъий чоралар кўриш, ҳеч бўлмаганда аризани текшириш учун қилинган сарфларни ундириб олиш керак.

Конституциямизда илк бор ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд ҳокимиятларига бўлиниши, уларнинг ўз вазифаларини бажаришда бир-бирларига ҳалал бермаслиги аниқ мустаҳкамлаб қўйилди. Ўтмишда судлар ҳокимият деб ҳисобланмас, ижро этувчи ҳокимият, тўғрироғи партиянинг дастёрига айлантириб қўйилганди. Амалдаги Конституциямиз бу ҳолга чек қўйди, суднинг чинакам мустақиллигини, эркинлигини таъминлади, обрўсини тиклади. Судсиз ҳукм чиқариш ва жазолашдек шармандали ҳоллар у ёқда турсин, ҳатто хўжалик низоларини ҳам суддан ташқари, маъмурий тарзда ҳал қилиниши таъқиқланади. Дарҳақиқат, ҳар қандай ҳуқуқбузарлик ҳолларига оид низоларни ҳал этиш, адолат ва ҳақиқатни тиклаш фақат судларнинг ваколати бўлиб қолмоғи лозим. Шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳар қандай чеклаш устидан судга мурожаат қилиш имконияти таъминланиши зарур.

Конституциямиз мана олти йилга яқин асосий дастур тарзида бехавотир, тинч ҳаётимизга кафолат, ислоҳотларимизнинг равон йўлини ёритувчи машъал бўлиб хизмат қилмоқда. Ундаги ҳар бир фикр, маъно йилдан-йилга янада чуқурроқ ўз ифодасини топмоқда.

Ғафур АБДУМАЖИДОВ,
Ўзбекистон Республикаси Конституцион судининг судьяси, юридик фанлари доктори.

24 октябрь - БМТ ташкил топган кун

ЭЗГУ МАҚСАДЛАР ЙЎЛИДА

Бу йил Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тузилганига 53 йил тўлади. Дастлаб дунёда тинчлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш мақсадида тузилган ушбу ташкилотнинг фаолияти ҳозирги кунга келиб инсоният ҳаётининг қарийб барча жабҳаларини қамраб олди. БМТ Бош котибининг ушбу сана муносабати билан эълон қилинган баёнотида бу ўзининг аниқ-тиниқ ифодасини топган. Ҳозир бутун дунё ягона оилага монанд бирлашаётган пайтда, яъни глобаллашув шароитида ҳар қандай муаммо бир давлат чегарасида қолиб кетмайди. Алоҳида бир мамлакатнинг унга қарши курашишга қурби етмайди. Айрим муаммолар борки, уларнинг ечимини излаш ҳатто БМТдек катта тузилма учун ҳам осон кечмайди. Айни пайтда Америка ва Европа мамлакатларига ҳам ўз таъсирини ўтказаётган Осиёдаги молиявий бўҳрон сингари жаҳоншумул муаммоларни ечишга уриниш, албатта, бўрон билан курашиш каби мушкул иш. Лекин шундай бўлса-да, биз бўроннинг олдини олиш эмас, миллионлаб инсонларни у келтириши мумкин бўлган жабрдан холи қилиш йўлидан бормоқдамиз. Ўзгаришларни қийинчиликларсиз ўтказиш, уларни бошқариш учун ҳам янада кучлироқ жипслашувимиз лозим.

Гапни Бош котиб Кофи Аннан баёноти билан бошлаганимизнинг сабаби бор. У бу лавозимни эгаллагач, ташкилот таркиби, фаолият йўналишларида янгиланишлар рўй бера бошлади. БМТ фаолиятини такомиллаштириш, жаҳоншумул муаммоларни ҳал этишда мамлакатларнинг биргаликдаги саъй-ҳаракатларини кучайтиришга кўпроқ эътибор қаратилди. Шу ўринда К.Аннан янгиланишлар борасида илгари сурган таклифларнинг аксар қисми ҳали муҳокамада бўлса-да улардан айримларини санаб ўтиш жоиз. Булар - БМТ таркибига кирувчи тузилмалар ваколатхоналари фаолиятини мувофиқлаштиришни такомиллаштириш, жаҳоншумул муаммоларга бағишланган халқаро анжуманлар якунларини ҳаётга татбиқ этишни кучайтириш, шунингдек, ташкилот таркибидаги ва нодавлат тузилмалар ҳамда ҳукумат органларининг ўзаро англашув ва юксак ишончга таянган муносабатини йўлга қўйиш, яъни, мухтасар қилиб айтганда, «ягона уй» барпо этиш.

Маълумки, БМТ ташкил топганидан буён унинг таркибида кўплаб тузилмалар пайдо бўлди. Улардан айримларининг фаолият доирасида эса туташ жиҳатлар юзага кела бошлади. Бу англашилмовчиликлар келиб чиқишига сабаб бўлиши мумкин бўлган ҳолатдир. Яъни, гоҳо бир муаммо ечимига бир неча тузилма бош қўшса, бошқа бир муаммо умуман назардан четда қолиб кетади. Шу боис, ташкилот таркибидаги тузилмалар фаолиятини мувофиқлаштиришни такомиллаштириш лозим.

Мухтасар айтганда, К.Аннаннинг таклифлари бугунги кунда ўзининг долзарблиги ва муҳимлиги билан кўпчилик диққат- эътиборини тортмоқда. Унинг баёнотида таъкидланишича, айни пайтда нодавлат ташкилотларнинг ҳамжиҳатлигини ҳам кучайтирмоқ зарур. Зеро, бу сайёравий фуқаролик жамиятини барпо этишдаги муҳим омиллардан бири саналади. Бундай ҳамкорликнинг самараси ўлароқ, ўтган йили эришилган натижаларни айтиб ўтишнинг ўзиёқ кифоя қилади. Масалан, пиёдаларга қарши қўлланиладиган миналарни тақиқлашга қаратилган халқаро компания ҳамда жаҳон нодавлат ташкилотларининг Халқаро жиноий суд тузиш мақсадида коалицияга бирлашгани ана шулар жумласидандир.

БМТ ташкил топган кун муносабати билан ушбу ташкилотнинг Ўзбекистондаги ваколатхонасида ўтказилган матбуот анжуманида ҳам шулар ҳақда сўз борди. Бу тадбир шуниси билан муҳимки, унда БМТнинг юртимизда ваколатхонасини очган таркибий тузилмалари - Жаҳон Банки, Тараққиёт дастури, Халқаро валюта жамғармаси, Қочқинлар масаласи бўйича олий комиссарлик, ЮНЕСКО, Наркотик моддаларни назорат қилиш дастури /ЮНДКП/, Болалар жамғармаси /ЮНИСЕФ/, Аҳолишунослик жамғармаси /ЮНФПА/, Саноий тараққиёт дастури /ЮНИДО/ раҳбарлари иштирок этди. Анжуман иштирокчилари ўзи раҳбарлик қилаётган тузилма фаолияти, у билан Ўзбекистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари хусусидаги фикрлари билан ўртоқлашди.

Мамлакатимизнинг БМТ ва унинг таркибий тузилмалари билан ҳамкорлиги ҳақида кўплаб ижобий фикрларни айтиш мумкин. Аввало, шуни таъкидлаш керакки, бу ҳамкорлик жуда кўп соҳаларни ўз ичига олган. Масалан, таълим, маданият ва санъат соҳасидаги алоқаларга тўхталиш мумкин. Шу кунларда ўтказилаётган икки катта тантанага - Имом ал-Бухорий ҳамда Аҳмад ал-Фарғоний юбилейларига ЮНЕСКО ҳам бош қўшганлиги эътиборга моликдир. Ушбу ташкилот Ўзбекистоннинг Бухоро ва Хива шаҳарларини жаҳон қадимий шаҳарлари рўйхатига киритган. ЮНЕСКОнинг мамлакатимиздаги вакили М.Барри Лейннинг таъкидлашича, мазкур рўйхатга Самарқандни ҳам киритиш режалаштирилган. Бундан ташқари, ЮНЕСКО билан ҳамкорликда Бухоро ва Хивадаги осори атиқаларни таъмирлаш, шунингдек, яқинда Тошкент Давлат университетида Улуғбек кафедрасини очиш, йил охиригача таълим, халқ амалий санъатига бағишланган халқаро анжуманлар ўтказиш мўлжалланган.

Бундан ташқари, БМТ тузилмалари ёрдамида юртимизда аҳоли, айниқса, болалар ва оналар саломатлигини муҳофаза қилиш каби ижтимоий масалалардан тортиб, қочқинларни ўз ватанига қайтариш сингари сиёсий масалалар бўйича ҳам кенг ҳамкорлик йўлга қўйилган. Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистоннинг ушбу ташкилот билан муносабатлари тобора ривожланиб бормоқда.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА шарҳловчиси.

Норин туманидаги «Ҳаққулобод» тикувчилик фабрикаси жамоаси истеъмолчилар талаб истакларини ўрганган ҳолда маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Шу боисдан ҳам фабрика тикувчилари томонидан сотувга чиқарилаётган кийим-кечаклар харидоргир.

Суратда: жамоа ютуғига муносиб ҳисса қўшиб келаётган чевар тикувчи Марғубахон Турғунова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

«МУЛОҚОТ» ИШГА КИРИШДИ

Юксак маънавиятли, ҳар томонлама баркамол инсонларни тарбиялаш, маърифий мафкура таълимини янада такомиллаштириш, омма орасида миллий уйғониш ғоясини чуқур тарғиб этиш масъулияти турмушимизга шиддат билан кириб келаётган бозор иқтисодиёти шароитида жамоат ташкилотлари фаолларининг бирламчи вазифасига айланиб бораётир. Бунда Вазирлар Маҳкамасининг «Маънавий-маърифий ислоҳотларни янада чуқурлаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Қарори дастуруламал бўлмоқда.

Шу маънода Наманган вилоятида савобли ишга қўл урилди. Юқоридаги қарордан келиб чиқадиган вазифаларнинг амалда бажарилишини таъминлаш мақсадида Чуст тумани таълим ва фан ходимлари касаба қўмитаси қошида туман халқ таълими бўлими, «Нуроний»,«Маҳалла»,«Камолот»,«Соғлом авлод учун»,«Олтин мерос» жамғармалари ҳамда «Маънавият ва маърифат жамоатчилик маркази» бўлимларининг саъй ҳаракати билан маънавий ишларни ўрганувчи «Мулоқот» жамоатчилик кенгаши тузилди, 1998-2000 йилларга мўлжалланган тадбирлар маъқулланди.

«Мулоқот» кенгаши ўз олдига, миллий истиқлолимизни мустаҳкамлашга қаратилган давлат сиёсатини кенг тарғиб этиш, таълим тизими ходимлари орасида маънавий-маърифий мафкура таъсирчанлигини ошириш, ҳуқуқий маданият салоҳиятини кучайтириш, миллий қадриятларимизга хурмат ҳамда порлоқ келажакка ишонч ҳиссиётини уйғунлаштириш, айни пайтда жойларда ўтказиладиган мафкуравий тарғибот ишларида ёшлар ва кекса авлоднинг ҳамкорликдаги фаоллигини ошириш, ижтимоий педагогик марказлари фаолиятини янада жонлантириш, кам таъминланган ёрдамга мухтож оилаларни бозор шароитида ижтимоий-иқтисодий жиҳатдан ҳимоялаш, туман миқёсида маҳалла ва қишлоқ фуқаролари йиғини кенгашларининг бу борадаги таъсирчанлигини кучайтириш каби асосий юмушларнинг намунали бажарилишини таъминлашни мақсад қилиб олди.

Кенгаш хозирнинг ўзидаёқ маҳалла гузарлари, қишлоқ марказларида маънавият марказларини ҳамда оталар чойхоналарини ташкил этишга киришди. Айни пайтда туман касаба уюшма қўмитаси, фуқаролар йиғинлари ҳамкорлигида 59700 сўмлик дарслик китоблари ва ўқув-қуроллари мухтож оилалар фарзандларига тарқатилди.

О.НУРМАТОВ,
Чуст туман таълим ва фан ходимлари касаба уюшма қўмитаси мутахассиси.

Ўзбекистон - Қозоғистон

ҚАРДОШ ЮРТ, ИШОНЧЛИ ҲАМКОР

Мустақилликнинг ўтган етти йилида Қозоғистонда ҳам катта ўзгаришлар юз берди. Истиқлол, айниқса, мамлакат иқтисодиётининг тараққиёт йўлига тушиб олиши учун беқиёс имкон берди.

Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари олис тарихга бориб тақалади. Ўзбек ва қозоқ халқлари қадим Туркистон ҳудудида истиқомат қилаётган тарихи, ери, суви, офтоби ягона бўлган халқлардир. Зеро, уларнинг қондошлиги аввало, қадим туркий эл фарзандлари экани билан ҳам изоҳланади.

Мустақилликнинг илк давридаёқ, 1992 йилда мамлакатларимиз ўртасида Абадий дўстлик ва ҳамкорлик тўғрисида шартнома имзоланган эди. 1995 йилнинг май ойида Қозоғистонда Ўзбекистон кунлари муваффақият билан ўтди. Унда юртимизнинг маданият ва санъат соҳаларида эришган ютуқлари билан бир қаторда, иқтисодий ва илмий-техникавий имкониятлари ҳосили - авиасозлик, машинасозлик, тўқимачилик ва енгил саноат, тиббиёт ва қишлоқ хўжалиги товарлари, замонавий асбоб-ускуналар, шунингдек, Ўзбекистон ҳамда Қозоғистон қўшма корхоналари ишлаб чиқараётган турли маҳсулотлар намуналари намойиш қилинган эди.

Ўтган йили Президентимиз Ислом Каримов расмий ташриф билан Қозоғистонда бўлди. Мазкур ташриф икки давлат ўртасидаги ҳамкорлик алоқаларини юқори босқичга олиб чиқди. Чунончи, унда Ўзбекистон ва Қозоғистон ўртасида кўп томонлама ҳамкорлик ва дўстона алоқаларни янада чуқурлаштириш тўғрисидаги декларация, ҳуқуқий ёрдам ҳамда фуқаро, оила ва жиноят ҳуқуқлари бўйича муносабатлар ҳақидаги шартнома, икки томонлама ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро комиссия тузиш тўғрисидаги протокол, шунингдек, савдо-сотиқ, алоқа, темир йўл, ишлаб чиқариш ва бошқа соҳаларда ҳамкорлик бўйича ҳужжатлар имзоланган эди.

Мамлакатларимиз ўзаро ҳамкорлигининг яна бир жиҳати бу Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон ўртасида Ягона иқтисодий маконнинг барпо этилишидир. Хусусан, энергетика, экология, сув ресурслари бўйича аниқ режа асосида иш юритиш, табиий бойликлардан оқилона фойдаланишга катта эътибор берилаётир. Орол муаммоларини ҳал қилишда ҳам мамлакатларимиз елкама-елка туриб фаолият кўрсатмоқда.

Қувончлиси, Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасидаги ҳамкорлик алоқалари тобора кенгайиб бормоқда. Уни самарали, ўзаро манфаатли ва маҳсулдор ҳамкорлик, деб ҳисоблаш жоиздир.

Иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун мамлакатларимиз ўртасида мустаҳкам ҳуқуқий асос яратилган. Шу ўринда айтиш керакки, Қозоғистон Ўзбекистоннинг етакчи савдо шерикларидан биридир.

1997 йилда мамлакатларимиз ўртасида умумий савдо айланмаси 214 миллион АҚШ долларини ташкил қилган эди. Бу кўрсаткич йил сайин ўсмоқда. Бугунги кунда юртимизда 45 та Ўзбекистон-Қозоғистон қўшма корхонаси фаолият кўрсатаяпти. Шунга қарамай, савдо-иқтисодий муносабатларимиз кўламини янада кенгайтириш учун ҳар икки мамлакатда катта имкониятлар мавжуд.

Шуниси қувонарлики, Ўзбекистон билан Қозоғистон ўртасида ўзаро манфаатли ҳамкорлик йил сайин ривожлангани ҳолда халқларимизнинг қардошлик муносабатлари ҳам янада мустаҳкамланиб бормоқда.

Аброр ҚИЛИЧЕВ,
шарҳловчи.

ТЕРГОВНИ ЭКСТРАСЕНС ОЛИБ БОРАДИ

Бедарак йўқолган қизчани милиция бир неча кун қидирди, аммо уни ер остидагини «кўриш» қобилиятига эга бўлган аёл топиб берди.

Шу йилнинг баҳорида бутун Қозон шаҳри аҳли сирли равишда ғойиб бўлган саккиз ёшли Аида тарихидан оёққа қалқди.

Милиция қизчани болалар хоналари, касалхоналардан... кўп излади. Уни эса ҳарбий қисмдаги ҳаробазордан, япроқларга кўмилган, бўйнига тиканли симдан маржон тақилган ҳолда топишди. Тергов қизчанинг қотили... унинг ўз онаси - 45 яшар ошхона ходимаси эканлигини аниқлади. Қўшнилар қизча йўқолган куни уни онаси торткилаб ҳовлидан олиб чиқаётганлиги ва йўл-йўлакай қулоғидаги зирагини юлиб олаётганлигини кўрганликларини маълум қилишди. Қидирув бораётган кезлар она бир марта ҳам қизиқиш билдирмаганлигининг ўзиёқ анчайин шубҳали эди. Туман ички ишлар бошқармасига эса гумондор бўлиб қолмаслик учунгина қўнғироқ қилган экан...

Бироқ бу даҳшатли воқеа шаҳарнинг Москва туманидаги 55-мактаб ўқувчилари билан кечган қўрқинчли воқеа соясида қолиб кетди. Икки дугона: 8 ёшли Аделя Ахметзянова ва 9 ёшли Люба Трудова бедарак йўқолишди. Уларнинг ота-оналари ўша машъум шанбада қишлоққа картошка қазигани кетишганди. Кечқурун уйга қайтиб болаларини топиша олмади.

Милиция кўча-ҳовли ва мавзеларни бирма-бир тинтиб чиқди: таниш ва қўни-қўшнилардан суриштирди, қизчаларнинг суратлари телевидение орқали намойиш этилди. Кутилмаганда мудҳиш топилма мактаб ҳовлисидаги қумдондан чиқди. Қум ўйнаётган болакай дўнгликни тешиб... Аделянинг бошига дуч келган эди!

Суд- тиббиёт экспертлари қизча бўғиб ўлдирилганлигини тасдиқлашди. Зўрлаш белгилари шундоқ кўриниб турарди. Любани қидириш давом эттирилди. Унинг қисматида ҳам шу кўргиликлар ёзилганлигига энди ҳеч ким шубҳаланмасди.

Буни дастлаб унинг адаши - башоратчи Любовь кўзгуда кўргандай бўлди. Қизчанинг сурати телеэкранда намойиш этилганда у ичидан нимадир узилиб кетганини ҳис этди. Усти-га-устак табиий қобилият қизчани қаердан излаш лозимлигини айтиб берди унга. Ва у милиция ходимларига ўша даҳшатли жой - ҳали яқинда Аделянинг мурдаси қазиб олинган айнан ўша мактаб, худди ўша қумдонни кўрсатди. Қарангки, қумдонни чуқурроқ қазиш ҳеч кимнинг ҳаёлига келмаган эди. Фолбиннинг айтгани рост бўлиб чиқди: Любани ўша чуқурдан дугонаси сингари ўлдирилган ва ҳақоратланганлик аломатлари билан қазиб олишди.

Бироқ бу уйлар орасидан топилган охирги мурда эмас эди. Турар жой биноси деворлари остидан чамаси сиртмоқ билан бўғиб ўлдирилган яна бир аёлнинг жасади чиқди. Мазкур қотиллик тезкор гуруҳни унинг куёви томон етаклаб борди. Сир пардаси кўтарилди. Унинг қизи - ўлдирилган қизчаларнинг тенгдоши бўлиб, уларнинг изи худди шу хонадон остонасида узиларди. Қўлга олинган куёв номусга текканлик учун муддатини ўтаб қайтган рецидивист бўлиб чиқди. Ва ҳар учала мурда унинг иши эканлиги тез орада аён бўлди.

Терговда яна шулар маълум бўлдики, ўша куни қизчалар дугоналарини йўқлаб уникига киришган. Болалар ўйнаб ўтиришган асnода куёв қайнонаси билан айтишиб қолган. Даҳанаки жанг, аланга олиб охир оқибатда куёв қайнонасини кўйлак белбоғи билан бўғиб ўлдиришгача етган. Буларнинг ҳаммаси даҳшатга тушган қизчалар кўз ўнгида содир бўлган. Табиийки, газанда ихтиёрсиз гувоҳлардан ҳалос бўлишга қарор қилган. Ва у ҳар икки қизчани ўша белбоғ билан бўғиб ўлдирган. Қизига эса... Фақат уни кўрқитиб юз берган воқеа ҳақида чурқ этмаслик шарти билан шафқат қилади. Аёл жасадини тунда тўртинчи қаватдан зинапоядан судраб тушиб, уй йўлагидан сал нарига бориб кўмади. Қизчаларни эса мактаб ҳовлисига «дафн этади», ўзини шубҳадан форир қилиш учун уларнинг қонли кўйлакларини чор атрофга улоқтириб чиқади. Ўша оқшомда унинг уйига қизчаларнинг ташвишга тушган ота-оналари сўроқлаб келишади, милиция безовта қилади... Агар улар бу вақтда ушбу касофат хонадон тубида рўй берган воқеадан хабар топишгандами!

Бир қарашда тергов ниҳоясига етган каби. Ахир гумондор айбига иқрор бўлиб тургач, яна нима ҳам қоларди изқуварларга. Лекин ушбу воқеада яна бир жумбоқ бор: фолбин жиноятчи ёлғиз ўзи ҳаракат қилмаган, унга шериги ёрдамлашган деган фикрда. Агар муқаддам айтганлари рост бўлиб чиққанлиги эътиборга олинса, унинг бу фаразига қўл силташ ҳам енгилтаклик бўлиб туюлади. Боз устига у жиноятчи шеригининг қиёфасини шу қадар аниқ тасвирлайдики, бемалол фоторобот тарзида қўллаш мумкин! Эҳтимол ушбу чигал ишга нуқта қўйишга чиндан ҳам эртадир!

(«Труд» газетасининг 192-сони).

Юқори сифатли Хоразм шакари

«Хоразм шакар» давлат корхонаси номига Ўзбекистон давлат стандартлаш, метрология ва сертификациялаш марказидан илҳомбахш телеграмма келди. Унда Ҳазорасп туманидаги шакар заводи маҳсулотининг сифати ушбу маҳсулотга қўйилган ҳамма талабга тўла жавоб бериши ҳақида марказнинг минтақа бўлинмаси мутахассисларининг хулосаси тасдиқланган. Ҳақиқатан хам, шакар таркибидаги сахароза миқдори 99,76 фоизни ташкил этади, бу ҳатто меъёрдагидан ҳам кўпроқдир.

- Ҳозиги кунда завод кунига 1500-1600 тонна қанд лавлагини қайта ишламоқда, - дейди корхонанинг бош технологи Арслон Абдуллаев. - Бу имкониятларимизнинг фақат ярми холос. Ишлаб чиқариш қувватини ўзлаштираётган бир даврда асосий эътиборимизни маҳсулот сифатига қаратмоқдамиз. Шуни хам айтиш ўринлики, ишлаб чиқариш технология даражаси юқорилиги ва унинг энг юқори халқаро андозаларга мослигини Қирғизистон ва Молдовадан келган мутахассислар ҳам тасдиқламоқда.

Т.ШАМАКОВ,
ЎзА мухбири.

TV

ДУШАНБА, 26

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.40 «Таҳлилнома».

*

8.40 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
9.05 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Танбур».
9.25 «Жаҳон спорти».
9.35 «Олтин тож». Телевизион ўйин.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Кино янгиликлари.
10.20 «Ўзбек киноси ижодкорлари».
10.40 Кундузги сеанс. «Сени ҳеч қачон унутмайман». Бадиий фильм.
12.05 Ўзбекистон телерадиокомпанияси халқ чолғу оркестрининг концерти.
12.35 «Чироғи ёниқ уй». Телетанлов.
13.00—14.00 «Олтин дала». Пахтакорлар учун ахборот-мусиқий кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Соғинчли салом».
18.30 «Олам ва одам».
18.45 «Сиҳат-саломатлик».
19.05 «Севаман сени элим». Мусиқий дастур.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.40 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Биржа ва банк хабарлари».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Иқтисод алифбоси».
21.25 **«Буюк муҳаддис». Имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллиги тантаналари.**
22.45 «Сиёсат оламида».
23.05 «Қиёфа».
23.35 «Ахборот».
00.05 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Трактор» — «Сўғдиёна».
00.50—00.55 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. («Жажжи даврa», Мульттомоша).
18.35 Эгиз қўшиқлар.
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 Олтин мерос.
19.35, 20.25, 22.20 — Эълонлар.
19.40 «Морена Клара». Телесериал (Венесуэла).
20.30 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.50 Ёшлар куйлайди.
21.05 Ўзбегим. Навоий вилоятидан тайёрланган. 2-кўрсатув.
21.25 Нигоҳ. Ёшларни турмуш қуришга муносабати.
21.40 Араб эстрадаси.
21.55 «Ёшлар» телеканалида.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.25 Синема. «Оролга сайр».
23.45 Хайрли тун!

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 Болалар учун. «Эя ва унинг дўстлари ҳузурида».
18.30 Телефакт.
18.45 «Санта-Барбара». Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Сен ҳақингда ва сен учун».
20.10 «Бумеранг».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Дорихона эшитади...».
21.25 «Таггерт». Телесериал.
22.15 «Даракчи».
22.25 Оҳанглар ва эълонлар.
22.30 Саргузашт фильмлар экрани.
00.05 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

* * *

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 «Мультсайёра».

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси

*

Россия жамоат телевидениеси.
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

*

20.35 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
21.20 «Бугун оламда...». Ахборот кўрсатуви.
21.25 «Кимга қанақа?».
21.40 «Бу бўстон аро».
22.00 «Вести».
22.30 «Сиз учун».
22.50 Кинематограф: Жеки Чан «Ҳукмронлик белгиси — II» фильмида.
00.30 «Ахборот» (рус тилида).
00.55 Тунги сеанс: «Ширин орзулар». Бадиий фильм.
02.50—02.55 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

Соат 15.00 га қадар линияда профилактика.

15.05, 18.00, 21.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал (Бразилия).
16.00 «Эсдалик учун дастхат». Мусиқий-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал (Аргентина).
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал (АҚШ).
18.20 «Элен ва болалар». Ёшлар телесериали (Франция).
18.45 «Қора марварид». Телесериал (Аргентина).
19.30 «Оқ тўти» клуби. Ҳажвий дастур.
20.00 «Тунги мультик».
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
21.30 «Юлдузлар чарақлаган душанба».
23.15 Телесериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.05 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Қаҳри қаттиқ фаришта». Сериал.
9.20 «Сиҳат-саломатлик».
9.50 «Мўъжизалар майдони».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.00 Олтин серия. «Итальянларнинг Россиядаги ғаройиб саргузаштлари».
14.15 «Синбоднинг янги саргузаштлари». Сериал.
14.50 «Юлдузли онлар».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.15 «Куйини топинг».
17.45 «Тиғиз пайт».
18.00 Душанба куни Познер билан. «Давр ва биз» дастури.
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Наталия Фатеева, Евгений Матвеев «Пестрийлар иши» детективида.
22.35 Футбол шарҳи.

РДТ

6.00, 8.25 — «Хайрли тонг, Россия!».
8.15, 22.45 — «Навбатчи қисм».
9.00 «Санта-Барбара».
9.45 «Мусиқа, мусиқа».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 — «Вести».
10.30 Габриэлла Мариани, Александр Домогаров, Кирилл Козаков, Юрий Яковлев ва Лев Дуров А. Дюманинг экранлаштирилган «Қиролича де Монсоро» асарида.
11.25 «Рус лотоси».
12.05 Мультфильмлар.
12.30 «Марьина роща». Ток-сериал.
13.35 «Сулола 11. Колбилар оиласи». Телесериал.
14.20 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.15 «Кузяга қўнғироқ қилинг». Болалар интерактив ўйини.
15.30 «Биринчи бўсалар». Телесериал.
16.30 «Минора». Ёшлар ахборот-дам олиш дастури.
17.05 Сильвана Мангано, Софи Лорен ва Тото Витторио Де Сиканинг «Неаполь олтинлари» фильмида (Италия).
18.40 Ҳужжатли экран.
19.30 «Бир воқеа тарихи».
19.45 «Бир бокишда муҳаббат».
20.15 Игорь Скляр, Алексей Жарков ва Людмила Гурченко «Имитатор» комедиясида.
21.50 «Акуна-матата».
23.30 «Тафсилотлар».

ҚозТВ

4.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

***

14.50 «Хит-парад».
15.00 «Қозоғистон—2030».
15.25 «Гутен абенд!». Немис таҳририяти кўрсатуви.
15.55 «Ютуқ» салони.
16.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
17.00 «Бола тилидан».
17.35 «Юртдошлар».
18.00 «Даллас». Телесериал.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 Спорт янгиликлари.
19.45 Телефильм.
19.55 Бадиий фильм.

СЕШАНБА, 27

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Тошкент — янги шаҳар».
8.55 «Дунё кўриб, дунёлар ярат».
9.15 Эстрада тароналари.
9.40 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Замин фидойилари».
10.25 Янги алифбони ўрганамиз.
10.55 «Қойилмақом Гоша». Мультфильм.
11.10 «Оталар чойхонаси». Мусиқий-дам олиш дастури.
12.05 Кундузги сеанс. «Ҳуррият». Бадиий фильм. 1-серия.
13.20 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
14.10—15.15 Кундузги сеанс: «Ҳуррият». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Табиат алифбоси».
18.30 «Эл тинчлиги йўлида».
18.50 Халқаро симфоник мусиқа фестивали.
19.10 «Мулк ва муносабат».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Аралаш». Ҳажвий киножурнал.
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Бободеҳқон, Сизга таъзим». Мусиқий дастур.
21.35 «Акс садо».
22.10 **Аҳмад ал-Фарғоний таваллудининг 1200 йиллиги тантаналари.**
23.50 «Ахборот».
00.20—00.25 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. («Эркатой», Мультфтомоша).
18.35 Солиқ ҳақида сабоқлар.
18.50 «Куйла ёшлик».
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 Ватан манзаралари.
19.35, 20.25, 22.35 — Эълонлар.
19.40 «Морена Клара». Телесериал.
20.30 «Болливудга нигоҳ».
20.50 «Ёнмаган ёзувлар».
21.15 «Танишинг: «Сидерис» гуруҳи».
21.30 Ёшлар ва спорт.
21.40 Шарқ эстрадаси.
21.55 «Ёшлар» телеканалида.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 Синема. «Хибсдагилар».
23.45 Спорт-қитъаси.
00.10 Хайрли тун!

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 Болалар учун. «Энди эртак бошланади».
18.30 «Санта-Барбара». Телесериал.
19.20 «Қўшиқдан қўшиққача». Навқирон ўзбек эстрадаси.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Туризм ҳақида». Ҳафталик шарҳ.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Таггерт». Телесериал.
21.55 «Янги ой чиққан кеча».
22.15 «Суҳбатдош».
22.35 «Хобби-холл».
22.50 «Даракчи».
23.00 Оҳанглар ва эълонлар.
23.05 Кинонигоҳ.
00.35 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00

*

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 «Мультсайёра».

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси

*

Россия жамоат телевидениеси
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

*

20.35 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
21.20 «Бугун оламда...» Ахборот кўрсатуви.
21.25 Имом ал-Бухорий ва Аҳмад ал-Фарғоний юбилейларига: «Манба».
21.40 «Касбга назар».
22.00 «Вести».
22.30 «Долзарб мавзу».
22.45 Кинематограф: Голливуднинг барча юлдузлари ижросида «Юз бир кеча» фильми (АҚШ).
00.25 «Ахборот» (рус тилида).
00.50 Тунги сеанс: «Фирибгарлар найранги». Бадиий фильм.
02.30—02.35 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 21.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Тропик жазирама». Телесериал (АҚШ).
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Ҳаёт чизиғи». Телесериал (Бразилия).
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Кино оламида». Ахборот-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.45 «Қора марварид». Телесериал.
19.30 «Ғаройиб воқеалар». Телесериал (АҚШ).
20.00 «Тунги мультик».
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
21.30 «Оилавий кино».
23.15 Телесериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.55 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Қаҳри қаттиқ фаришта». Сериал.
9.15 «Кумушранг шар». Алла Тарасова. Кўрсатувни В. Вульф олиб боради.
10.00 Мультфильм.
10.20 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.05 Ака-ука Вайнерлар детективи. «Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди». 3-серия.
13.30 «Альберт — бешинчи мушкетёр». Ҳажвий мультсериал.
14.15 «Синбоднинг янги саргузаштлари». Сериал.
14.45 «Бахтли тасодиф».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.15 «Куйини топинг».
17.45 «Тиғиз пайт».
18.00 «Мавзу».
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 МБАТнинг 100 йиллигига бағишланган тантаналар.

РДТ

6.00, 8.15 — «Хайрли тонг, Россия!».
6.15, 22.45 — «Навбатчи қисм».
9.00 «Санта-Барбара».
9.45 «Мусиқа, мусиқа».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 — «Вести».
10.30 Габриэлла Мариани, Александр Домогаров, Кирилл Козаков, Юрий Яковлев ва Лев Дуров А. Дюманинг экранлаштирилган «Қиролича де Монсоро» асарида.
13.35 «Сулола II. Колбилар оиласи». Телесериал.
14.20 Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.15 «Кузяга қўнғироқ қилинг». Болалар интерактив ўйини.
15.30 «Биринчи бўсалар». Телесериал.
16.35 «Минора». Ёшлар ахборот-дам олиш дастури.
17.10 Владимир Самойлов, Любовь Полицук, Ивар Калниниш «Бошининг қиммати» детективида.
18.40 Ҳужжатли экран.
19.30 «Бир воқеа тарихи».
19.45 «Аншлаг» таништиради.
20.15 Деннис Куэйл ва Настасья Кински «Қутқарувчи» психологик драмасида (АҚШ).
21.55 «Пси-фактор». Телесериал.
23.30 «Тафсилотлар».

ҚозТВ

4.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

***

14.50 «Хит-парад».
15.00 «Товушлар музейи».
15.30 «Инсон ва фавқулодда ҳолат».
15.55 «Ютуқ» салони.
16.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
17.00 «Бола тилидан».
17.35 «Юртдошлар».
18.00 «Даллас». Телесериал.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 Спорт янгиликлари.
19.45 Концерт.
20.15 «Похол шляпа». Бадиий фильм. 1-серия.

ЧОРШАНБА, 28

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 Болалар учун. «Кичкинтоймизгижингтоймиз».
8.50 Устоз.
9.10 «Мардлар қўриқлайди Ватанни».
9.30 «Танаффус № 5». Мультфильм.
9.40 «Қишлоқ ҳаёти». Тележурнал.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 Алифбо сабоқлари.
10.35 «Маърифат маскани».
11.00 «Куйлардан қўшиқларга». Мусиқий дастур.
11.30 «Акс садо».
12.05 Кундузги сеанс: «Ҳуррият». Бадиий фильм. 3—4 сериялар.
13.45 «Томчи».
14.10—14.55 Футбол. Ўзбекистон чемпионати. «Насаф» — «Хоразм».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 Болалар учун. «Бир сиқим тупроқ».
18.30 «Меҳригиё».
18.45 «Қалқон».
19.05 «Тўртинчи ҳокимият».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.10 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Таълим-тарбия миллий дастури — амалда».
20.10 «Оқшом эртаклари».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Ўзлигинг намоён қил». Экранда — Сурхондарё вилояти.
21.40 «Аёлингни асрагин элим». Хосият Бобомуродова.
22.15 «Олтин пўртаҳол» учрашувлари». 1-қисм.
22.35 «Тунги ҳамроҳ»: «Ўхшаш чеҳралар». «Ёшлар ва эстрада».
23.40 «Ахборот».
00.10 Теннис бўйича Сателлит. «Буюк ипак йўли». Халқаро турнири.
00.30—00.35 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. («Спорт майдончаси». Мультфтомоша).
18.35 «Семурғ». Ўсмирлар учун ахборот-кўнгилочар дастури.
18.50 «Бозор ва мулк».
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 «Ракурс».
19.45 Мусиқий лаҳзалар.
20.00 Спорт-лотто.
20.10 «Лаззат».
20.25, 21.55, 22.40 — Эълонлар.
20.30 «Менинг фикрим».
20.45 «Ринг».
21.05 «Минг бир маслаҳат».
21.20 «Куйла, ёшлигим».
21.35 Авторейд.
21.50 «Ёшлар» телеканалида.
21.55 Мусиқий клип-антракт.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 Хит-коллекция.
22.45 Синема. «Сайрга чиққан кичкинтой».
00.10 Шу куннинг мавзуси.
00.30 Мода ҳақида.
00.45 Хайрли тун!.

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Ерилтош». Мульттўплам.
18.20 «Санта-Барбара». Телесериал.
19.10 «Усто». Телелавҳа.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
20.20 Мусиқий танаффус.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Таггерт». Телесериал.
21.50 «Хайрли оқшом».
22.10 ТВ ва театр.
22.30 «Даракчи».
22.40 Оҳанглар ва эълонлар.
22.50 Видео—«О».
00.25 «Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00

*

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 «Мультсайёра».

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси

*

Россия жамоат телевидениеси
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

*

20.35 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
21.20 «Бугун оламда...». Ахборот кўрсатуви.
21.25 «Польшага назар».
21.40 «Дурдаршан».
22.00 «Вести».

*

22.30 Кинематограф: Жан Рено «Леон» фильмида (АҚШ).
00.10 «Ахборот» (рус тилида).
00.35 Тунги сеанс: «Ҳеч қачон йўқ дема». Бадиий фильм.
02.45—02.50 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 21.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Тропик жазирама». Телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Ҳаёт чизиғи». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Даракчи». Мусиқий-дам олиш дастури.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.45 «Қора марварид». Телесериал.
19.30 «Тасодифий гувоҳ». Ҳужжатли сериал.
20.00 «Тунги мультик».
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
21.30 «REN TV синематикаси».
23.15 Телесериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Қаҳри қаттиқ фаришта». Сериал.
9.20 «Мавзу».
10.15 «Ҳайвонот оламида».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.05 Ака-ука Вайнерлар детективи. «Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди». 4-серия.
13.30 «Альберт — бешинчи мушкетёр». Ҳажвий мультсериал.
14.15 «Синбоднинг янги саргузаштлари». Сериал.
14.45 «Чангалзорлар даъвати».
15.10 «Болалар учун латифалар».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан каттала р».
17.45 «Тиғиз пайт».
18.00 «Инсон ва қонун».
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Ёш йигитнинг катта қизи «Келиннинг отаси» комедиясида.
22.45 «Қутқариш хизмати» дастуридаги асил йигитлар, чиндан содир бўлган воқеалар.
23.35 Хоккей. Евролига. «Скотиш Иглз» (Буюк Британия) — «Ак Барс» (Қозон).

РДТ

6.00, 8.25 — «Хайрли тонг, Россия!».
8.15, 22.45 — «Навбатчи қисм».
9.00 «Санта-Барбара».
9.45 «Мусиқа, мусиқа».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 — «Вести».
10.30 Габриэлла Мариани, Александр Домогаров, Кирилл Козаков, Юрий Яковлев ва Лев Дуров А. Дюманинг экранлаштирилган «Қиролича де Монсоро» асарида.
11.20 «Эски квартира». 1972 йил. 1-қисм.
12.30 «Марьина роща». Ток-сериал.
13.35 «Сулола II. Колбилар оиласи». Телесериал.
14.20 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.15 «Кузяга қўнғироқ қилинг». Болалар интерактив ўйини.
15.30 «Биринчи бўсалар». Телесериал.
15.52 «Саломатлик олами».
16.35 «Минора». Ёшлар ахборот-дам олиш дастури.
17.10 Миа Фэрроу Вуди Алленнинг «Сентябрь» психологик драмасида (АҚШ).
18.40 Ҳужжатли экран.
19.30 «Бир воқеа тарихи».
19.45 «Ўз-ўзига режиссер».
20.15 Андрей Соколов, Татьяна Лютаева ва Ксения Качалина «Ўтган умрга мактублар» романтик драмасида.
21.45 «Агата Кристи. Пуаро». Телесериал.
23.30 «Тафсилотлар».

ҚозТВ

4.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

***

14.50 «Хит-парад».
15.00 Телефильм.
15.35 «Келажак бугундан бошланади».
15.55 «Ютуқ» салони.
16.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
17.00 «Бола тилидан».
17.35 «Юртдошлар».
18.00 «Даллас». Телесериал.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 Спорт янгиликлари.
19.45 Бадиий фильм.

ПАЙШАНБА, 29

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 «Оҳанглар жилоси». Мусиқий дастур.
9.10 «Бармоқлар сеҳри».
9.30 «Жавоҳирлар бўстони». Адабий кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф».
10.30 Болалар учун. «Алпомишлар ҳамиша ғолиб».
10.55 «Кафолат».
11.15 «Бастакор илҳоми». Мусиқий дастур.
11.45 «Турон қизлари». Спорт дастури.
12.05 Кундузги сеанс. «Ҳуррият». Бадиий фильм. 5-серия.
13.15 «Сарғайган саҳифалар». Адабий кўрсатув.
13.35 «Мактублар — кабутарлар».
14.10—15.20 Кундузги сеанс. «Ҳуррият». Бадиий фильм. 6-серия.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғазалхон ёшлигим».
18.25 Ҳиссадор — манфаатдор».
18.50 «Харита». Халқаро шарҳ.
19.05 «Ҳидоят сари».
19.25, 20.25, 21.00, 22.30 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Олам қўшиққа тўлсин». Абдулҳай Каримов.
21.30 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».
22.35 «Олтин пўртаҳол» учрашувлари». 2-қисм.
22.55 «Сомон йўли».
23.55 «Ахборот».
00.25—00.30 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. («Бўш ўтирма», Мультфтомоша).
18.35 Баҳс, мунозара, таҳлил.
18.50 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 Ёшлик наволари.
19.35, 20.25, 22.40 — Эълонлар.
19.40 «Морена Клара». Телесериал.
20.30 «Одобнома».
20.40 «Ёшлар» телеканалида.
20.45 Сиз севган хонанда: З. Суюнова.
21.00 Бегойим.
21.25 «Мутойиба».
21.45 Шарқ эстрадаси.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 «Дойче Велле» тақдим этади...
22.45 Синема. «Ашаддий муҳаббат».
00.10 «Жаҳон жанговар санъати».
00.30 Хайрли тун!

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Ерилтош». Мульттўплам.
18.25 «Оҳанглар оғушида».
18.40 «Санта-Барбара». Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Билиб қўйган яхши».
20.10 «Кўзгу».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Довюраклар». Телесериал.
21.50 «Даракчи».
22.00 Оҳанглар ва эълонлар.
22.05 «Видео-«О».
23.40 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00

*

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 «Мультсайёра».
17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!.
20.00 «Время».

*

20.35 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
21.20 «Бугун оламда...» Ахборот кўрсатуви.
21.25 «Глинка-44».
21.40 «Спорт клуб».
22.00 «Вести».
22.30 «Кино сайёраси».
22.50 Кинематограф: Жанна Моро, Марчелло Мастроянни «Тун» фильмида (Италия).
00.30 «Ахборот» (рус тилида).
00.55 Тунги сеанс: «Ниқоблар». Бадиий фильм. (Франция).
02.35—02.40 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 21.00, 01.15 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Тропик жазирама». Телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Ҳаёт чизиғи». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.15 «Хит-коктейл».
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Ижод гулшани». Адабий-маърифий дастур.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Элен ва болалар». Телесериал.
18.45 «Қора марварид». Телесериал.
19.30 «Альфред Хичкок таништиради...» Детектив сериал (АҚШ).
20.00 «Тунги мультик».
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
21.30 «Қўнғироқ қилатуриб, томоша қил».
23.15 Телесериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».
00.50 Тунги мусиқий канал.

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 — Янгиликлар.
8.15, 16.00 — «Қаҳри қаттиқ фаришта». Сериал.
9.20 «Инсон ва қонун».
10.05 «Саёҳатчилар клуби».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Биргалашиб» дастури.
12.05 «Учрашув жойини ўзгартириб бўлмайди». 5-серия (якунловчи).
13.35 Мультсериал.
14.15 «Синбоднинг янги саргузаштлари». Сериал.
14.45 «Қойилмақом даврa».
15.05 «Ақлли ва оқилалар».
15.30 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
17.15 «Бу эрмак жониворлар». Телеўйин.
17.45 «Тиғиз пайт».
18.05 «Йўқотилганларни излаб». Игорь Ильинский. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
18.45 «Қасдлашиб» сериалида руслар сири.
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Ирина Муравьева «Деразадан қараб турган бу аёл» лирик комедиясида.
22.30 Сергей Шолоховнинг «Инқилобчилар ва олигархлар учун осойишта уй» дастури.

РДТ

6.00, 8.25 — «Хайрли тонг, Россия!».
8.15, 22.45 — «Навбатчи қисм».
9.00 «Санта-Барбара».
9.45 «Мусиқа, мусиқа».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 — «Вести».
10.30 Габриэлла Мариани, Александр Домогаров, Кирилл Козаков, Юрий Яковлев ва Лев Дуров А. Дюманинг экранлаштирилган «Қиролича де Монсоро» асарида.
11.25 «Эски квартира». 1972 йил. 2-қисм.
12.30 «Марьина роща». Ток-сериал.
13.35 «Сулола II. Колбилар оиласи». Телесериал.
14.20 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.15 «Кузяга қўнғироқ қилинг». Болалар интерактив ўйини.
15.30 «Биринчи бўсалар». Телесериал.
16.35 «Минора». Ёшлар ахборот-дам олиш дастури.
17.05 Георгий Юматов, Борис Андреев ва Николай Крючков Владимир Скуйбиннинг «Шафқатсизлик» фильмида.
18.40 Ҳужжатли экран.
19.30 «Бир воқеа тарихи».
19.45 «Икки рояль». Мусиқий-дам олиш дастури.
20.30 «Бемаъни рақслар». Телесериал.
20.55 Михаил Ульянов, Игорь Костолевский, Екатерина Редникова ва Амалия Мордвинова «Қаллоблар» телесериалида.
21.55 «Муғомбир». Телесериал.
23.30 «Тафсилотлар».

ҚозТВ

4.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».

***

14.50 «Хит-парад».
15.00 «Бугун Туркия Республикасининг ташкил топган куни».
15.30 «Саломатлик — халқ бойлиги».
15.55 «Ютуқ» салони.
16.00 «Сокин сувлар». Телесериал.
16.55 «Бола тилидан».
17.25 «Йўлдаги қайдлар».
17.50 «Бланкасиз дориномалар».
18.00 «Даллас». Телесериал.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 Спорт янгиликлари.
19.45 ИИВ хабар беради...
20.00 «Похол шляпа». Бадиий фильм. 2-серия.

ЖУМА, 30

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 «Умрбоқий қўшиқлар». Мусиқий дастур.
9.00 «Илм ўзликни билмакдир».
9.20 Болалар учун. «Бизнинг азиз боболар».
9.40 «Осон эмас бу майдон ичра...». Адабий кўрсатув.
10.00, 12.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Мезон».
10.30 Немис тили.
11.00 «Ғаройиб воқеа». Мультфильм.
11.10 Ўзбек куйларидан концерт.
11.40 «Сўғдиёна-98». Халқаро авторалли пойгаси.
12.05 Кундузги сеанс: «Пилигрим» капитани». Бадиий фильм.
13.35 «Ёзув столидан репортаж».
14.10—15.10 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Сеними, шошмай тур!». Мультфильм.
18.20 «Ҳа, ҳа, ҳа». Ҳазил, ҳажв, хангома.
18.45 «Қалб гавҳари».
19.05 «Етти иқлим садоси». Халқаро шарҳ.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00, 22.05 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Ҳисобини билганлар».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Шийпондаги учрашувлар». Наманган вилояти, Поп тумани дала меҳнаткашлари ҳузурида.
21.45 «Бирдан бир миллионгача». 1-қисм.
22.10 Диққат, премьера. С. Сирожиддинов. «Ҳаёт эшиги ортида». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.25 «Ахборот».

«Мунаввар дунё». Дам олиш дастури.

23.55 Бадиий фильм.
01.20—01.25 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. (Олтин калит, Мультфтомоша).
18.35 Талабалар шаҳарчаси.
18.50 Ўйна, гулим ўйна.
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 «Шабнам».
19.35, 20.25, 22.35 — Эълонлар.
19.40 «Морена Клара». Телесериал.
20.30 «Автосалтанат».
20.40 «Бизнес доктор».
21.10 Мусиқий лаҳзалар.
21.15 «Азизим».
21.35 «Интерспорт».
21.55 «Ёшлар» телеканалида.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 Араб эстрадаси.
22.35 Синема. «Каролина Лэмб хоним».
00.35 Спорт-қитъаси.
01.00 «Мунаввар тонг истаб».

ЎзТВ-III

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Ерилтош». Мульттўплам.
18.35 «Санта-Барбара». Телесериал.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 Ҳудуд «М». Ёшлар учун дастур.
20.30 «Ахборот».
21.05 «Довюраклар». Телесериал.
21.45 «Рақслар жилоси».
22.05 «Адабий иқлим».
22.25 «Ишдаги ишқ ёки...»
22.50 «Даракчи».
23.00 Оҳанглар ва эълонлар.
23.05 «Кинонигоҳ».
00.30 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

Россия жамоат телевидениеси
6.30—8.00

*

16.45 Кўрсатувлар тартиби.
16.50 «Мультсайёра».

*

17.10-18.45 Туркия телевидениеси.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».

*

20.35 «Муҳаббат тарихи». Телесериал.
21.20 «Бугун оламда...» Ахборот кўрсатуви.
21.25 «Сизнинг адвокатингиз».
21.40 «Дил изҳори».
22.00 «Вести».
22.30 «Оскар» совриндорлари антологияси».
22.45 «Ёвузлар ва гўзаллар» (1952 йил). Бадиий фильм. (АҚШ).
00.40 «Ахборот» (рус тилида).
01.05 Тунги сеанс: «Сайёҳлар эрмаги». Саргузашт фильм.
02.35-02.40 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05, 13.50, 18.00, 21.00, 01.40 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
8.30 «Табассум-ла ярим соат».
9.00 «Кинононушта».
10.30 «Тропик жазирама». Саргузашт телесериал.
11.20 Тонгги киносеанс.
13.00 «Ҳаёт чизиғи». Телесериал.
14.10 Кундузги киносеанс.
15.30 «Олов ғилдираги». Телесериал.
16.00 «Висол». Мусиқий дастур.
16.30 «Нано». Телесериал.
17.15 «Карапуз-ТВ».
17.30 «Шаддодлар ва гўзаллар». Телесериал.
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал (АҚШ).
19.10 «Майк Хаммер — хусусий детектив». Сериал (АҚШ).
20.00 «Тунги мультик».
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Ошиқона». Мусиқий дастур.
21.30 «Ҳафта фильми».
23.15 Телесериал.
24.00 «Бойўғлига навбат».

РЖТ

5.00 «Хайрли тонг!».
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.35 — Янгиликлар.
8.15, 16.05 — «Қаҳри қаттиқ фаришта». Сериал.
9.10 В. Познернинг «Ниқобдаги киши» дастури.
9.50 «Йўқотилганларни излаб». Игорь Ильинский. Кўрсатувни Г. Скороходов олиб боради.
10.30 «Смак».
10.50 «Хонаки кутубхона».
11.15 «Бирчалашиб» дастури.
12.05 Ака-ука Вайнерлар детективи. «Камбағаллиги ҳақида гувоҳнома».
13.30 «Альберт — бешинчи мушкетёр». Ҳажвий мультсериал.
14.15 «Оз мамлакатига қайтиш» фильм-эртагидаги зумрад шаҳар.
17.15 «Жентльмен-шоу».
17.45 «Янгра, гармонь!».
18.15 «Сиҳат-саломатлик».
18.45 «Мўъжизалар майдони».
19.45 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.00 «Время».
20.45 Буюк изқуварлар: Мисс Марпл Агата Кристининг «Ҳамён тўла...» детективида.
22.50 Жаҳон эстрадаси юлдузлари Москвада.
23.55 Тунги кинозал. Мудҳиш аттракцион «Америкача» детективида.

РДТ

6.00, 8.25 — «Хайрли тонг, Россия!».
8.15, 22.45 — «Навбатчи қисм».
9.00 «Санта-Барбара».
9.45 «Минг бир кун».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 23.00 — «Вести».
10.30 Габриэлла Мариани, Александр Домогаров, Кирилл Козаков, Юрий Яковлев ва Лев Дуров А. Дюманинг экранлаштирилган «Қиролича де Монсоро» асарида.
11.20 «Эски квартира». 1973 йил. 1-қисм.
12.30 «Марьина роща». Ток-сериал.
13.35 «Сулола II. Колбилар оиласи». Телесериал.
14.20 «Бойлар ва машҳурлар». Телесериал.
15.15 «Кузяга қўнғироқ қилинг». Болалар интерактив ўйини.
15.30 «Биринчи бўсалар». Телесериал.
16.35 «Минора». Ёшлар ахборот-дам олиш дастури.
17.05 Доналд Сазерленд «Шахсий ҳаётингни аралаштирма» комедиясида (АҚШ).
18.40 Ҳужжатли экран.
19.30 «Мусиқа, мусиқа».
19.45 «Шаҳарча». Дам олиш дастури.
20.15 «Эҳтиёт бўлинг, модерн!».
20.45 «Мусиқали ринг-янги авлод». Михаил Боярский ва «Сильвер» дастури «Бахтсиз воқеа» гуруҳи билан баслашади.
22.15 «Морис Бежарнинг метаморфозалари».
22.45 «Навбатчи қисм».
23.30 «Тафсилотлар».

ҚозТВ

4.30 «Кечаси ётиб ўйла, эрталаб туриб сўйла».
6.00 ИИВ хабар беради...

***

15.00 «Даврлар туташганда».
15.35 «Каре сарам». Корейс таҳририяти кўрсатуви.
15.55 «Ютуқ» салони.
16.00 «Комиссар аёл». Телесериал.
16.50 Спорт дастури.
17.05 «Бола тилидан».
17.35 «Юртдошлар».
18.00 «Қорасой ботир».
18.30 «Эй, Керим». Ток-шоу.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 «Ажойиб лаҳзалар ёдимда». Фильм-концерт.
20.30 «Шамчироқ».

ШАНБА, 31

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.45 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
9.05 «Шоҳрух» клуби.
9.25 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Қарши». Премьера.

«Умид» намойиш этади:

9.50 «Шу Ватанга бордур менинг керагим».
10.10 «Кулги терапияси».
10.30 «Вақтинг кетди».

*

10.55 «Ҳамроз».
11.25 Телевизион миниатюралар театри саҳнасида. Э. Раимов. «Синов».
12.00 Кундузги сеанс: «Ўнта негр боласи». Бадиий фильм. 1-серия.
13.00 «Ором онлари». Мусиқий дастур.
13.40-14.10 «Маънавият». Бадиий-публицистик кўрсатув.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Фламинго».
18.20 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
18.40 «Бахтли воқеа».
19.25, 20.25, 21.00, 22.10 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Оқшом эртаклари».
20.10 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.20 «Жаҳон спорти».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Олтин дала». Пахтакорлар учун ахборот-мусиқий кўрсатув.
21.45 «Оила». Тележурнал.
22.15 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Мусиқий-дам олиш дастури.
23.05 «Ахборот».

«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.

23.35 «Оловли йўл». Бадиий фильм. 1-қисм.
00.55—01.00 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Янги авлод» намойиш этади.
9.30 «Дилбарим».
9.45 «Нигоҳ».
10.00 «Куйла, ёшлик».
10.10 «Ракурс».
10.35 Мусиқий лаҳзалар.
10.40 «Бегойим».
11.05 «Ёнмаган ёзувлар».
11.30 «Танишинг: «Сидерис» гуруҳи».
11.45 «Ўзбегим».
12.05 Ринг.
12.25 «Яхши, ёмон йигитлар». Телесериал.
13.10 «Ёшлар» телеканали ва «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Бухоройи шариф» достони. Биринчи фильм. 1-қисм.
13.45 «Сир».
14.00 Мода ҳақида.
14.15 «Синбод». Телесериал.
15.00 Шу куннинг мавзуси.
15.20 Синема.
16.45 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
17.15 Хит-коллекция.
17.35 Спорт-қитъаси.

***

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади. («Боланинг тили», Мультфтомоша).
18.35 «Хуш келибсиз!».
18.50 Мусиқий лаҳзалар.
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 «Агарда сиз...»
19.35, 20.25, 22.40 — Эълонлар.
19.40 «Яхши, ёмон йигитлар». Телесериал.
20.30 «Туйғу».
20.50 Бизнес-академия.
21.10 «Тақдим».
21.30 «Интер-футбол».
21.45 «Ёшлар» телеканалида.
21.55 Мусиқий лаҳзалар.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 «Сенинг вақтинг».
22.45 Синема. «Аполлон 13». Бош ролда Том Хэнкс. 1-серия.
23.55 Хайрли тун!

ЎзТВ-III

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Ерилтош». Мульттўплам.
8.20 Дилором наволар.
8.35 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
9.20 «ТВ ва театр».
9.40 Болажонлар экрани.
11.10 «Муаллиф».
11.40—12.25 «Бева Бланка». Телесериал.

***

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Ерилтош». Мульттўплам.
18.20 «Табиат шифохонаси».
18.30 «Қонун ҳимоясида».
18.40 «Кичкинтой». Чарлин Чаплин ижодидан.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
20.00 «Таянч».
20.20 «Дилором наволар».
20.30 «Ахборот».
21.05 «Ҳамшаҳарлар».
21.35 «Даллас». Телесериал.
22.25 «Даракчи».
22.35 «Мисли гавҳар».
22.50 Эълонлар ва оҳанглар.
22.55 «Кинонигоҳ».
00.30 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Кино сайёраси».
9.25 Жанна Моро, Марчелло Мастроянни «Тун» фильмида (Италия).
11.05 «Байяр қасри калитлари». Телеўйин.
12.35 «Биргаликда куйлаймиз».
13.20 «Умид».
13.40 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз!».
15.10 «Масхарабозлар». Бенни Хилл.
15.25 «Гўзаллик ва мангулик ҳақида».
15.45 «Замонавий дизайн».
16.05 Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада симфоник оркестрининг концерти.
16.35 «Масхарабозлар». Бенни Хилл.
16.50 Болалар учун. «Бинафша».

***

17.10-18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Тасвир-98».
19.05 «Чинсэн».
19.35 «Сирдошим».
19.55 «5 дақиқа ҳангома».

Россия жамоат телевидениеси
20.00 «Время».
20.40 «Махфий ҳужжатлар». Сериал.
22.30 «Оқ тўти» клуби.

*

23.15 «Ахборот» (рус тилида).
23.40 Тунги сеанс: Тед Денсон, Жоли Ричардсон «Лох Несс» саргузашт фильмида (АҚШ).
01.15—01.20 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05 Ҳужжатли кино.
9.00, 13.50, 18.00, 21.00, 01.50 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25 Болалар канали.
10.00 «Киноэртаклар».
11.20 «Лэсси». Болалар учун сериал.
12.00 «Тушки кино».
14.10 Дам олиш кунлари детектив. «Экстрадиция». Телесериал (Польша).
15.00 «Ҳинд киноси».
17.15 «Шоу соати».
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал.
19.10 «Майк Хаммер — хусусий детектив». Сериал.
20.00 «Жаҳон ринги юлдузлари 30-да». Спорт дастури.
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Висол». Мусиқий дастур.
21.25 «Мунажжимлар башорати».
21.30, 23.15 — «30-каналда шанба кинооқшоми».
01.00 «М.Э.Ш. госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Ҳажвий сериал (АҚШ).

РЖТ

7.00 «Махсус вазифали отряд». Саргузашт фильм.
8.20 Мультфильм.
8.45 «Руҳоний сўзи». Митрополит Кирилл.
9.00, 14.00, 17.00, 23.15 — Янгиликлар.
9.15 «Хонаки кутубхона».
9.35 Филипп Киркоров «Ака-ука Пилотовлар чердаги» дастурида.
10.10 «Тонгги почта» Юрий Николаев билан.
10.45 «Каламбур». Ҳажвий журнал.
11.20 «Смак».
11.40 Никита Михалков. «Рус живописи оҳанглари».
12.05 «Аралаш-қуралаш» журналидаги қувноқ воқеалар.
12.25 Тамара Семина ва Василий Шукшин «Икки Фёдор» фильмида.
14.15 Лев Николаев «Цивилизация» дастурида.
14.45 «Ҳайвонот оламида».
15.25 «Қутқариш хизмати» дастурида асл йигитлар, чиндан содир бўлган воқеалар.
15.55 Мультфильм.
16.15 «Бу қандай бўлган эди». 1975 йил. Саблин Брежневга қарши.
17.15 Леонид Ярмольник «Олтин талвасаси» дастурида.
18.00 «Кумушранг серия». Ален Делон ва Лино Вентура «Саргузашт изловчилар» фильмида.
20.00 «Время».
20.40 «Махфий ҳужжатлар». Сериал.
22.30 «Оқ тўти» клуби.
23.35 Биринчи канал коллекцияси. Роберт Олтменнинг «Ҳарбий-дала госпитали» комедияси.

РДТ

7.00, 8.30 — Мультфильмлар.
7.20 Амитах Баччан, Ариадна Шенгелая, Шамми Капур ва Георгий Дарчиашвили «Қора шаҳзода Аджуба» мусиқали эртагида. 1-серия.
9.00 «Хайрли тонг, юртим!».
9.50 «Юзга бир». Телеўйин.
10.30 «Бир боқишда муҳаббат».
11.00 «Подиум д'арт».
11.30 «Наталья Варлейнинг рўзғор ташвишлари».
12.00 «Санта-Барбарада бир ҳафта». Телесериал.
13.00, 19.00 — «Вести».
13.35 «Марьина роща». Ток-сериал.
14.05 «50x50. Юлдуз бўламан».
15.10 «Қонун ва тартиб». Телесериал.
16.00 «Кекса» ва «Ёш». Мусиқали-дам олиш дастури.
17.00 «Менинг оилам».
18.00 Армен Жигарханян, Маргарита Терехова ва Николай Добринин «Россия қидирув бўлимининг қироллари» телесериалида.
19.30 «Хайрли кеч!».
20.15 «Бундай қилма». Комедия (Франция).
21.55 «Қизиққон ўнлик».
22.50 Роберт Уайтмен «Ўгай ота-3» триллерида (АҚШ).

ҚозТВ

7.00 К. Бойсеитова номли мусиқий коллежнинг 50 йиллигига бағишланган гала-концерт.
7.30 «Ислом ниқоби билан».
7.50 «Талабалар саҳнасида».
8.10 «Мамлакатлар ва халқлар». «Хитой маданияти». Ҳужжатли фильм (ХХР).
8.30 «Сиҳат-саломатлик».

***

14.30 «Ютуқ» салони.
14.45 «Қасамёд»
15.05 «Соғлом ҳаёт тарзи».
15.30 «Мусиқий меҳмонхона».
16.00 «Умр — оқар дарё».
16.25 «Сифат».
16.40 «Ер — хазина».
17.00 «Ўз ўрни». Драматург О.Ботиков.
17.30 «Эн-шашу».
17.50 «Бойтумор».
18.20 «Профи-тайм».
18.35 «Евросиё». Тарихий-маърифий кўрсатув.
19.00 «Оқшом». Ахборот кўрсатуви.
19.40 «Ҳаммаси мусиқа ҳақида».
20.15 «Футбол сайёраси». Ҳафталик шарҳ.
20.35 «Шамчироқ».

ЯКШАНБА, 1

ЎзТВ-I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!».
8.00—8.30 «Ахборот».

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
9.15 «Жаҳон театри».

«Умид» намойиш этади:

9.35 «Талабалик йилларим».
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».

*

11.00 Вилоят хонандалари куйлайди.
11.30 «Ўзбекистон спортининг нуфузи».
11.45 Кундузги сеанс: «Ўнта негр боласи». Бадиий фильм. 2-серия.
12.50 «Ҳамма кўриши шарт... эмас». Мусиқий-дам олиш дастури.
13.40—14.10 «Болалигим — пошшолигим».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Олтин тож». Телевизион ўйин.
18.20 «Экран куйлари».
18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.00, 20.25, 21.10 — Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида).
20.05 «Илм олами: 2000 йилдан сўнг».
20.30 «Таҳлилнома».
21.15 «Якшанба оқшомида». Мусиқий-дам олиш дастури.
21.50 «ТВ-1» намойиш этади. Телеанонс.

«Аср мўъжизаси» кинодастури.

22.05 Кино янгиликлари.
22.20 Жаҳон киноси юлдузлари.
22.40 «Оловли йўл». Бадиий фильм. 2-қисм.
01.00—01.05 Ватан тимсоллари.

ЎзТВ-II

8.55 Кўрсатувлар дастури.
9.00 «Янги авлод» студияси намойиш этади.
9.30 Сиз севган хонанда: З. Суюнова.
9.45 «Бизнес академия».
10.05 «Лаззат».
10.20 «Болливудга нигоҳ».
10.40 «Буни «кино» дейдилар...» Телесериал.
11.05 «Мутойиба».
11.25 «Дойче Велле» тақдим этади...
11.45 «Яхши, ёмон йигитлар». Телесериал.
12.30 Цирк, цирк, цирк.
13.00 «Ёшлар» телеканали ва «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Бухоройи шариф» достони. Биринчи фильм. 2-қисм.
13.35 Интер-футбол.
14.15 Араб эстрадаси.
14.30 «Синбод». Телесериал.
15.15 «Жаҳон жуғрофияси».
16.00 Синема.
17.25 Шабнам.
17.40 «Дунё ҳафта ичида».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Янги авлод» студияси намойиш этади.
18.45 «Остонадаги орзулар».
19.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
19.20 «Нафосат».
19.35, 20.25, 23.15 — Эълонлар.
19.40 «Яхши, ёмон йигитлар». Телесериал.
20.30 «Далил ва шарҳ».
20.40 «Синфдош».
21.00 «Юлдузлар тахти: октябрь ойи Хит-паради».
21.45 Миллионлар ўйини.
22.00 «ДАВР». Ахборот дастури.
22.20 «Келгуси ҳафтада».
22.35 «Кинопрофи».
22.55 Синема. «Аполлон 13» 2-серия.
00.05 Жаноб Бин ҳангомалари.
00.15 Хайрли тун!

ЎзТВ-III

7.55 Кўрсатувлар дастури.
8.00 «Кичкина деманг...»
8.25 «Дилором наволар».
8.50 «Дурдона».
9.00 Латифа.
9.15 «Минг бир ҳикмат».
9.20 «Сансет Бичнинг муҳаббати ва сирлари». Телесериал.
10.00 «Янгиланиш».
10.10 «Етти иқлим оҳанглари».
10.25 «Бева Бланка». Телесериал.
11.10 «Жавоҳирлар соҳили».
11.35 Мухлис-ТВ.
12.00—13.40 «Кинонигоҳ».

* * *

17.55 Кўрсатувлар дастури.
18.00 «Даракчи».
18.10 «Мультжумбоқ». Телевикторина.
18.35 Дилором наволар.
18.45 «Таманно».
19.00 Хориж ҳангомаси.
19.10 Мухлис-ТВ.
19.25, 20.00, 20.25 — Эълонлар.
19.30 «Таҳлилнома» (рус тилида).
20.05 «Фаолият».
20.20 Талабаларга бинойи...
20.30 «Таҳлилнома».
21.10 «Даллас». Телесериал.
22.00 «Даракчи».
22.10 Оҳанглар ва эълонлар.
22.20 «Кинонигоҳ».
24.00 Хайрли тун, шаҳрим!

ЎзТВ-IV

9.00 Кўрсатувлар тартиби.
9.05 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
10.20 «Парле ву франсэ?».
10.45 «Бу ажиб дунё».
11.00 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
11.10 «Оскар» мукофоти антологияси».
11.25 «Ёвузлар ва гўзаллар». (1952 йил). Бадиий фильм. (АҚШ).
13.20 «Табиат билан танишув».
13.40—14.00 «Айчурек».

* * *

17.10—18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 Болалар учун. «Танаффус».
19.05 «Жонли сайёра».
19.25 «Таъзим».
19.45 «Мюзик холл».

*

Россия жамоат телевидениеси.
20.00 «Время».
20.40 Жаҳон киноси. Жан-Поль Бельмондо «Қайсар» фильмида.
22.40 «Босиқ одам». Бадиий фильм.

00.10 «Таҳлилнома» (рус тилида).
00.40 Якшанба кинозали: Шон Коннери «Жеймс Бонд» фильмида.
02.30—02.35 Тунингиз осуда бўлсин!

30-канал

8.05 Ҳужжатли кино.
9.00, 13.50, 18.00, 21.00, 01.55 — «ТВ-ҳамкор», «Метеохабар».
9.25 Болалар канали.
10.00 «Киноэртаклар».
11.20 «Лэсси». Болалар учун сериал.
11.45 «Ўйинчоқлар уйи». Компьютер ўйинлари ҳақида дастур.
12.00 «Тушки кино».
14.10 Дам олиш кунлари детектив. «Экстрадиция». Телесериал.
15.00 «Ҳали намойиш этилмаган премьера».
17.00 «Мусқаймоқ». Мусиқий-дам олиш дастури.
17.15 «Шоу соати».
17.50 «Технологиялар ва ишбилармонлар олами». Информатика-ўқув дастури.
18.20 «Пляж». Саргузашт сериал.
19.10 «Махфий ҳужжатлар». Сериал (АҚШ).
20.00 «Юлдузлар ёғилганда». Мусиқий дастур.
20.25 «Клип-сюрприз».
20.45 «Висол». Мусиқий дастур.
21.25 «Мунажжимлар башорати».
21.30, 23.15 — «30-каналда якшанба кинооқшоми».
01.05 «М.Э.Ш. госпиталидаги бошоғриқ хизмат». Ҳажвий сериал.

РЖТ

7.00 Рина Зеленая ва Евгений Весник «Чет эллик аёл» комедиясида.
8.15 «Аралаш-қуралаш» журналидаги қувноқ воқеалар.
8.30, 15.35, 16.00 — «Дисней-клуб».
9.00, 14.00, 17.00, 23.10 — Янгиликлар.
9.15 Дм. Криловнинг «Йўлда ёзилмаган ҳайдар».
9.30 «Ҳамма уйдалигида».
10.10 «Тонг юлдузи».
11.00 «Россия...».
11.30 «Янгра, гармонь!».
12.00 «Деҳқон хўжалиги хабарномалари».
12.30 «Кутто куманданлари» саёҳатлари.
13.25 «Кулги панорамаси». Кўрсатувни Е. Петросян олиб боради.
14.15 «Ҳайвонот оламида».
15.05 Евгений Весник, Андрей Макаревичнинг «Абажур» дастурида.
16.30 Владимир Молчановнинг «Эслайман, севаман...» дастури. Борис Мокроусов.
17.15 Леонид Якубович «Тарих ғилдираги» дастурида.
18.05 «Олтин серия». «Малиновкада тўй» мусиқий комедияси.
19.55 «Олтин серия».
20.00 «Время».
20.40 Жаҳон киноси. Жан-Поль Бельмондо «Одам бўлишдан» комедиясида.
22.40 Футбол шарҳи.
23.30 «Багз-3». Фантастик сериал.

ҚозТВ

6.05 «Уйғон ва ўйна».
6.25 «Қайсар». Ҳарбий-ахборот дастури.
6.45 Мультфильм.
7.10 «Ватан маймалари». Бадиий фильм (Ҳиндистон).
9.40 «Телегидзор».
10.05 «Ҳамма Осиё — демократлаштириш йўлида».
10.30 «Ювенал фикри».
11.00 «Дунёда болалар».
11.30 «Тонг».
12.00 Кутубхона.
12.25 «Дала Мари Йорк билан».
12.45 «Ҳиндистон концерт».
13.15 «Замин соҳиби».
13.45 «Метрологима — 75 йил».
14.15 «Ёшлар, муаммолар йўқми?».
14.35 Қозоғистон Республикаси таҳририяти кўрсатуви.
15.35 «Хайрли кеч».
15.55 «Сайёҳ».
16.15 А. Бойтурсунов таваллудининг 125 йиллиги.
16.45 «Профи-тайм».
17.00 «Гутен абенд!». Жанна Ахметованинг муаллифлик дастури.
17.30 ҚозТВнинг кўрсатуви.
17.50 «Бонжур, Қозоғистон!».
18.00 Мульти-шахс.
18.15 «Профи-шахс».
18.30 «Фавор». Саргузашт учун тележурнал.
19.00 Бадиий фильм.
20.25 «Шамчироқ».

«Ишонч» газетаси таҳририяти газета ходими Ш.Ҳакимовага отаси
Равшан Ҳакимов
бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

«Ташоблтранс» томонидан 1996 йил 23 феврали Р.Сагидулин номига транспортда бепул юриши учун берилган 066171-рақамли гувоҳнома йўқотилганлиги сабабли
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Улуғ халқнинг шону шавкати

ИМОМ БУХОРИЙ ҲАДИСЛАРИДАН

- Икки неъмат мавжуд бўлиб, кўпчилик одамлар уни қўлдан бой берадилар. Бу - тансиҳатлик билан бўш вақтдир.

- Сен дунёда бир ғарибдек ёким бир йўловчидек бўл.

- Ёши улғайган одамнинг қалби икки нарса хусусида қаримайди, бири- унинг дунёга бўлган муҳаббати, иккинчиси - орзу - умидининг бениҳоялигидир.

- Яхшилик фақат яхшилик келтургусидир!
Бу мол-дунё деган нарса ҳайвоннинг кўзини ўйнатадиган ям-яшил ва ширин ўт-ўлан янглиғ инсонга жилва қилғайдир. Ариқ бўйида унган ҳар қандай ўт-ўлан гар ҳайвон уни очкўзлик қилиб ҳаддан зиёд егайдир, ўлдиргайдир ёким ўлгандан берироқ қилғайдир. Шундай қилган ҳайвон бўкканидан ичи ўтиб, бавл қилиб, офтобда кавшаниб ётгайдир сўнг кўзи очлик қилиб, яна қайта бориб егайдир. Бу мол-дунё деган нарса ҳалол топиб, ҳалолга сарф қилғувчи одамгагина ширин татиб, ҳузур бахш этгайдир. Аммо, уни ҳаром йўл бирлан топғувчи одам ўшал мечкай ҳайвон кабидир!

- Менинг энг яхши умматларим менга асрдош бўлган умматларимдир, сўнг - улардан кейингилар ва яна улардан кейингилардир...

- Одам боласи, икки водий тўла мол-дунёси бўлса ҳам, мол-дунё тўла учинчи водийни орзу қилғайдир. Унинг қорнини фақат тупроқ тўйдира олғайдир. Оллоҳ таоло фақат тавба қилган бандасининг тавбасини қабул қилғайдир!

-...Кўтарилган қўл (меҳнат қиладирган қўл) туширилган қўлдан (тиламчи қўлдан) яхшидир.

- (Бу дунёда) бадавлат кишилар қиёмат куни (савоб олганлик жиҳатидан) қашшоқ эрурлар. Оллоҳ таоло бойлик ато этган ва бу бойликни чор тарафига эҳсон қилиб сочиб, яхшиликлар қилган кишилар бундан мустаснодирлар.

- Мол-дунёси кўп одам бадавлат эрмас, балки нафси тўқ одам бадавлатдир.

- Ҳеч қайсиларингизни фақат қилган тоат ибодатларингиз қутқариб қололмағайдир! Тоат-ибодатларингизни тўғри, мўътадил (ўртача) адо этингизлар, эрталаб, кечқурун ва туннинг бир қисмида тоат-ибодат қилингизлар, тоат-ибодат қилмоқда мўътадил (ўртача) йўлни танласангизлар, мақсадингизга етгайдирсизлар.

Тўхташ САИДМУРОДОВА
тайёрлаган.

Имом ал-Бухорий ва Аҳмад ал-Фарғоний юбилейига ташриф буюрган бир гуруҳ хорижлик меҳмонлар.

С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

СОҲИБИ ҚУДРАТ

(Достондан парча)

Гўзал эди қадим Бухоро,
Ҳусни бутун жаҳонга оро.
Шарқнинг кўрки, маржони эди,
Дини ислом макони эди.
Тупроғида унар олтин-зар,
Бахтли эди файзидан башар.
Дала-дашти бўлиб ям-яшил,
Тавсифига ожиз эди тил.
Келганида фасли баҳори,
Яшнар эди боғу гулзори.
Майсасида шабнамлар йиғлар,
Сувларида тилло балиқлар,
Сузар эди сонсиз лак-лаклар,
Самосида оппоқ лайлаклар.
Миноралар узра ошёни,
Улар кўрки еру самони.
Ҳеч бир маъво ёруғ дунёда,
Эмас эди бундоқ озода...
Она ватан қилгандай торлик,
Буюкларнинг қисмати хорлик,
Видолашиб, кўзларин ёшлаб,
Кетган бари юртини ташлаб.
Ҳидоят деб Оллоҳ йўлига,
Қарамасдан ўнгу сўлига,
Етганида насиба-фурсат,
Пайғамбар ҳам этгандир ҳижрат,
Мадинага кетгандир Макка,
Кўзларини тикиб фалакка,
Муҳаммадсиз қолган бир замон,
Ҳақ уйининг дилида армон.
Яратганни ким севса жондан,
Муродини излар «Қуръон»дан,
Етай деб лутфу эъзозга,
Муслим борки жўнар Ҳижозга.
Ўшаларнинг тимсоли каби,
Ал-Бухорий муҳиби Набий.
Волидасин чектирмай заҳмат,
Ҳам укаси Исмоил Аҳмад,
Учаласи бўлиб шодумон,
Дилларида илоҳий эҳсон,
Жўнадилар Ҳижозга тараф,
Ҳақ йўлида юрганга шараф.
Йўлда борар бир катта карвон,
Кўрганларнинг дилида армон.
Зодагону бойу аъёнлар,
Бўлса кимда мулку имконлар,
Топмас юртдан чиқишга чора,
Кимки бўлса фақир бечора.
Нортуялар ўркачи каби,
Пасту баланд инсон матлаби.
Аввал бориб Ипак йўлидан,
Сўнг ўтишди Сивос чўлидан,
Кўнгил мойил ҳажру фироққа,
Карвон етди аввал Ироққа.
Улар етган дилоро Бағдод,
Барчасини бирдай қилди шод.
Жаннатмисол карвонсаройлар,
Орастаю ҳам шинам жойлар.
Ҳар тарафда лимону хурмо,
Тўкинлигу файз ҳукмфармо.
Қалангию қасанғилар кам,
Қидирсанг ҳам бирор муттаҳам
У пайтларда келмас эди дуч,
Бағдоддаги бир илоҳий куч,
Эзгуликни этарди таъмин,
Унда туриб Ислом олами,
Бошқарарди Халифа одил,
Шу боисдан юртида ботил
Нопок ишлар қилинмас эди,
Бор бўлса ҳам билинмас эди,
Бухорийни билгач ҳукмдор,
Таклиф этиб қилди бахтиёр,
Орзулари бир дунё йигит,
Халифадан эшитиб ўгит,
Топиб юксак ҳурмат-эҳтиром,
Ҳам дилида бўлса не калом,
Очиб-сочиб, бўлди суҳбатдош,
Гўё ерда ой ила қуёш.
Учрашдию бўлди нуробод,
Бухорийдан яшнади Бағдод.
Машойихлар аро уламо,
Халифа ҳам тенги йўқ сиймо,
Бухорийни кўргузиб нуфуз,
Меҳмон қилиб қирқ кеча-кундуз.
Қанча бўлса шаҳрида доно,
Муҳаддису олим тавоно[1],
Ёш олимга бергали таълим,
Бари келиб бўлди муаллим.
Қирқ кун гарчи арзимас фурсат,
Лек Бухорий соҳиби қудрат,
Керагича қатъий дарс олди,
Донишмандлар ҳайратда қолди.
Бағдод бўлиб нурафшон макон,
Ҳар томонга ўтгувчи карвон,
Унга бир бор қўниб ўтарди,
Қисматига шукр этарди.
Тўлар эди халифага бож,
Бу оламда ҳар соҳиби тож.
Шом карвони жўнаган маҳал,
Ал-Бухорий отланди жадал.
Аввал Шому кейин Ҳижозга.
Етгай улуғ орзу ниёзга.
Кузатганда уни шаҳри Шом,
Халифа кўп бердилар инъом.
Қирқ туяда тангаю тилло,
Бунча бойлик шоҳларда илло,
Бўлмагандир, чун ушру закот,
Бу ҳақ лутфи, бу бир мўъжизот.
Борар экан Каъбатуллога,
Бунча олтин ҳар бир муллога.
Ким ҳам берар, вале Бухорий,
Моддийликдан эди юқори.
Халифага деди: «Эй ҳазрат,
Не лозим бу улуғ манзират.
Бир фақирни боён айламак,
Мол-мулк ила шоён айламак.
Бунча давлат бўлсам савдогар
Лозим эди менга муқаррар.
Илм аҳлига бўлгай бошоғриқ,
Пулу зари гар бўлса ортиқ»...

Олимжон БЎРИЕВ.

[1]Тавоно — қудратли

«НУР ШАРҚДАНДИР»

Ўзбекистон Бадиий академияси мамлакатимизда ўтказилаётган катта тантана - улуғ муҳаддис имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллик ва жаҳон маданияти ва илм-фанига муносиб ҳисса қўшган аллома Аҳмад ал-Фарғоний таваллудининг 1200 йиллик тўйи арафасида «Шарқдан таралган зиё» шиори остида халқаро кўргазма ташкил этди. Ижод бўйи бобокалонимиз юбилейига бағишлаб Санъатшунослик илмий-тадқиқот институтида очилган бу кўргазмага таниқли ижодкорлар яратган кўплаб ранг тасвир, ҳайкалтарошлик, кулолчилик ва халқ амалий санъати асарлари қўйилган.

Мустақиллик туфайли Аҳмад Фарғонийнинг дунёвий илмлар тараққиётига, имом ал-Бухорийнинг ислом назарияси, мафкураси, маданияти равнақига қўшган муносиб ҳиссаларини бугун қайта ўрганишга, чуқурроқ идрок этишга, қалбимизга, онгимизга сингдиришга имконият пайдо бўлди. Ижодкорларимиз уларнинг ҳаёти ва ижодий фаолиятига бағишлаб кўпгина асарлар яратдилар. Бугунга келиб алломаларимиз меросига бошқа мамлакатларда ҳам қизиқиш катта бўлмоқда. Буюк аждодларимиз илмий мероси, ижоди билан танишиб, хорижликларнинг ҳам уларга бағишлаб асарлар яратишаётгани қувончли ҳолдир. Мазкур кўргазмадан Малик Набиев, Жавлон Умарбеков, Азиза Маматова каби кўплаб ўзбек рассомлари қатори ҳиндистонлик Сарфдар Аҳмад, мисрлик Саид ал Ҳазар, АҚШлик Ричард Дан, туркманистонлик Курбон Мередовнинг Аҳмад Фарғонийга ва Имом Бухорийга бағишланган асарлари ўрин олган ёки ҳимизининг далилидир.

Кўргазма очилишига бағишланган маросимда сўзга чиққан Бадиий академия раиси Т.Қўзиев, таниқли хаттот-рассом Ҳ.Солиҳ ва бошқалар бобокалонларимиз юбилейига бағишланган бу кўргазманинг «Нур шарқдандир» деб номланиши бежиз эмаслигини, инсоният тарихида онг ва тафаккур қуёш янглиғ Шарқдан чиқиб, бутун оламни ёритгани, инсониятга зиё тарқатгани, шу боис ҳам, Шарқ алломалари санъаткорлар учун доимо илҳом бахш этиб келаётганини таъкидлашди.

Маросимда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Н.Жўраев сўзга чиқди.

Б.МАНСУРОВ,
ЎзА мухбири.

МУҲАББАТ РАМЗИ

Тошкентдаги, Алишер Навоий номли опера ва балет театрида буюк мутафаккир ва олим Аҳмад ал Фарғоний таваллудининг 1200 йиллигига бағишланган «Ал-Фарғоний» спектаклининг премьераси бўлди.

- Театримиз буюк аждодимиз ал-Фарғоний таваллудининг 1200 йиллиги юбилейини нишонлаш каби шонли воқеадан четда тура олмас эди, - деди ЎзА мухбири билан суҳбатда театр директори, халқ артисти Бернора Қориева. - Биз бу спектаклни бир йил давомида тайёрладик, унда буюк аждодимиз сиймосини кўрсатиш учун балет ва опера жанрларидан фойдаландик.

Жанрларнинг бир-бирига қўшилиши ижодий жамоамизга саҳналаштирувчи режиссёр Жайҳадар Қосимов, бастакор Мустафо Бафоев, хореографлар Галия Измайлова ва Иброҳим Юсупов, шоир Жуманиёз Жабборов ғояларини тўла рўёбга чиқаришга ёрдам берди. Улар томошабинларимизга Аҳмад ал-Фарғонийнинг ҳаёти ва илмий жасорати ҳақида сўзлаб беришдек, фахрли ишга қўл урганлар.

Мамлакатимиз мустақилликка эришиб, ўз илм-фани ва маданиятини қайта тиклаётган ва ривожлантираётган ҳозирги пайтда Аҳмад ал-Фарғоний сиймоси ҳаммамизни илҳомлантиради. Биз буюк аждодимиз ҳақида юксак санъат тили билан ҳикоя қилиб беришга ҳаракат қилдик. Тақдир бизга ал-Фарғоний каби буюк шахс ҳаётига дахлдор бўлиш имкониятини ҳадя этганидан хурсандмиз.

Спектаклимиз томошабинларда буюк аждодимиз билан фахрланиш туйғуларини, одамлар қалбида унутилмас из қолдириб, самарали яшаш истагини уйғотади, деб умид қиламиз.

ПТОЛОМЕЙДАН ЎЗИБ

Истиқлолнинг шарофати билан ўтмишда яшаб, ижод этган буюк алломаларимиз номи қайтадан тикланмоқда. Хусусан, дин, адабиёт, ҳуқуқшунослик, мусиқа соҳасида оламшумул кашфиётлар қилган аждодларимизнинг бизга нотаниш бўлган ҳаёт-фаолияти бахтига мактаб бўлмоқда. Халқ таълими тизимида математика, астрономия фанларидан дарс бериб келаётган муаллимларимизнинг гуруҳ-ифтихори айниқса, шу кунларда баланд. Зеро, улар ўз ўқувчиларига билим берар чоғлари буюк алломаларимиз номларини ишлатаётганида Аҳмад ал-Фарғонийнинг номини ҳам эслаб фахр билан қайд этадилар. Жумладан, ал-Фарғоний 812 йилда Қуёш тутилишини илмий исботлаб берган. «Астурлоб ясаш ҳақида» номли китобида у стереографик проекция ҳақида ва унинг хоссаларини баён этиб, ўз даврида Птоломей исботини келтира олмаган хоссаларни ҳам илмий исботлаб бера олган. Алломанинг асарлари Шарқда қанчалик обрў қозонса, Ғарбда ҳам шундай мавқега эга бўлди.

Улуғ алломанинг илмий меросини кенг ўрганишда, уни ёш авлод онгига етказишда биз - муаллимлардан ҳам кўп масъулият ва изланишлар талаб этилади.

Мамадиёр ТОШПЎЛАТОВ,
Иштихон туман халқ таълими услубчиси.
Тойир ЮСУПОВ,
ўқитувчи.

Ҳар тўғрида

ЭҲТИЁТКОРЛИК ЧОРАСИ

Шу йилнинг сентябридан 52,7 миллион ёш америкаликлар янги ўқув йилини бошлашди. Бу йилдан бошлаб кўпгина мактабларнинг кираверишидаги махсус жойларга металл ўрнатилди. Худди аэропорт ёки ҳарбий базаларидагига ўхшаб ўқувчиларнинг ҳаракатларини полиция сергаклик билан кузатиб туради. Мақсад битта: мактабга ҳеч қандай металл нарсалар (пистолет, милтиқ, автомат, пичоқ ва шунга ўхшаш) киритмаслик. Бундай амални қўллашга ҳукуматни ўтган ўқув йилида мактабларда содир этилган жиноятлар сабаб бўлган. Ўшанда бир неча мактабда ўқувчилар ўз синфдошлари ва ўқитувчиларини отиб ўлдирган эдилар.

САРИҚ ҚАНД АНЧА ФОЙДАЛИ

Москвага борган ҳамшаҳарларимиздан бири поездда чой билан ичиб кетарман деб қанд харид қилибди ва сотувчи унга узатган нарсани кўриб, у янглишди шекилли деб ҳайрон бўлиб турганида сотувчи қиз гап нимадалигини фаҳмлаб, у янглишмаганлигини - у қанд берганлигини, фақат қанднинг ранги сариқ эканлигини айтади.

Ҳа, сотувчи ҳақиқатан ҳам янглишмаган эди. У оддий табиий қанд эди. Бундай қандга ҳозир Европада талаб катта. Рангли қандни тайёрлаш жараёни оддий. Қанд доналари ўтадиган тасмаларга ўз таркибида инсон учун фойдали бўлган 200 га яқин бирикмаларнинг суюлтирилган юпқагина қатлами суртилади. Қарабсизки, рангли қанд тайёр. Унинг устига у оддий қандга қараганда анча фойдали.

Ён қўшни — жон қўшни.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

ПАРОХОДНИ КИМ ЯРАТГАН?

Инглиз Р.Тревитик паровозни ихтиро қилганлиги, руслик А. Можайский авиациянинг бошида турганлиги кўпчиликка маълум. Бироқ дастлабки пароходни ким яратган экан?

Аниқланишича, бу кашфиётнинг муаллифи америкалик Роберт Фултон экан. У дастлаб ўз ихтидорини каналлар, шлюз ва водопровод қурилишида синаб кўрди. Мармарни кесадиган машина, арқон ўрайдиган ускуналар яратди. Шундан кейингина пароход кемани ҳаракатга келтиришга қўллай бошлади. У яратган биринчи пароход 1803 йили Париждаги Сена дарёсида сузди. Кеманинг тезлиги ўшанда соатига 7,5 км. эди. У Америкага бориб у ерда 20 от кучига эга бўлган «Клермон» пароходини ясади. Худди шу кема Гудзон дарёсида Нью-Йорк-Олбани оралиғида доимий қатнай бошлади.

НОЁБ КОЛЛЕКЦИЯ

Люксембургга қарашли Карлсруэ шаҳрида яшовчи Отто-Генц Хофмайстер соат шайдоси. Ҳозир унинг шахсий уй музейида 700 дан ортиқ ноёб экспонатлар мавжуд. Бу ерда асосан XVI-XIX асрларда яратилган соатлар кўпчиликни ташкил қилади. Коллекция ичида XVIII асрда Англияда ишланган денгиз хронометри ҳам бор. Музей эгасининг сўзларича, тўпланган соатларнинг энг қадимгиси 1470 йилда тайёрланган бўлиб, у бежирим кўринишга эга. Наполеон Бонапартнинг сафарларда олиб юрган соати ҳам шу ерда. Бургундия императори Максимиллиан Биринчига қарашли бўлган соат ҳам бор. Коллекционер фақат ана шундай соатларни тўплаш билан шуғулланар экан-у, бироқ уларни таъмирлаш қўлидан келмас экан.

НОРАСМИЙ ЖАҲОН ЧЕМПИОНЛАРИ

ЛАБУРДОННЭ

Шахмат санъатида ёрқин из қолдирган XIX аср бошларидаги шахматчилар орасида олдинги ўринлардан бири ҳақли равишда Луи Шарль Лабурдоннэга тегишлидир.

Афсуски, атоқли француз мастери биографиясидан тафсилотлардан тарихда жуда оз маълумотлар сақланиб қолган. Лабурдоннэ баъзи манбаларга кўра 1795 йилда, бошқаларига қараганда эса 1797 йилда туғилган. Унинг дворян отаси ўғлига мерос қолдирган, мероснинг эса толеи унчалик баланд чиқмади ва бор дунёсини тезда совуриб юборди. Шундан кейин Лабурдоннэ шахмат ўйинини тирикчилик ўтказиш манбаига айлантиришга аҳд қилди.

Ўша замонларда шахмат унчалик урф бўлмаганди, шунингдек зодагонларнинг бу ўйинга бўлган муносабатини ҳисобга олганда бу қарор қанчалик дадил бўлса, шунчалик қалтис ҳам эди. Лабурдоннэнинг то умрининг охиригача озгина бўлса-да фароғат кўрмаганлиги ҳам шундан далолат беради.

Тўғри, шахмат туфайли у пулдан кўра баландроқ турувчи тан олиниш-шуҳрат топишдек шодлик қадрини билиб олди. Бироқ бу нарсалар унинг моддий аҳволига асло таъсир кўрсатмасди. Бир амаллаб кун кечириш учун у «Режэнс» қаҳвахонасида ўртага пул қўйиб шахмат ўйнашга мажбур бўлар эди.

Ўша пайтларда Европанинг энг кучли шахматчиси масаласи Англия ва Франция шахмат мактаблари ўртасидаги якка-якка олишувда ҳал этиларди. Бошқалардан устун эканлигини кўрсатиш ўз юртида Лабурдоннэ учун унчалик қийинчилик туғдирмади, инчунун машҳур А.Дешапель 1824 йилда уни ўзининг пешқадам деб баҳолаб эълон қилиш билан бирга Луи Шарлга Франциянинг шахмат шаънини ҳимоялаш ҳуқуқини бериб қўйган эди.

Лекин қуруқ сўзга ишонишни хоҳламайдиган англиялик мастерлар ҳали ҳам бор эди. Уларга фақат шахмат тахтаси узра исбот керак эди. 1824 йили Лабурдоннэ буни исбот қилиб берди ҳам. Бироқ бу гал унинг йўлидаги дастлабки қадам эди, холос. «Европанинг энг буюк шахматчиси» деган шуҳратни унга ўн йилдан кейин англиялик машҳур шахматчи А.Мак-Доннель билан 1834-1835 йилларда Лондонда ўйналган матчлар келтирди. Жами олтита матч ўйналиб Лабурдоннэ шундан тўрттасидан ғолиб чиқди, умумий ҳисоб +45-27=13 бўлди. Очколардаги катта фарққа қарамай, иккала шахматчи ҳам улкан маҳорат кўрсатди. Чигорин «Шахматы» журналида 38 та шарҳланган партияни эълон қилиб, уларни «ўтмишнинг ёрқин илҳомлари» дея баҳолаган. Бу матч иштирокчилари ижодига юқори баҳо берди. П.Морфи бу матчнинг кўпгина партияларини шарҳлаб, Нью-Йоркда чиқадиган «Ledyer» журналининг бир сонида эълон қилди. Америкалик чемпион уларни «Шахмат стратегиясининг ажойиб намуналари» деб атади.

Ҳа, бу тарихий беллашув иштирокчилари бир-бирларига муносиб рақиб эдилар. Аммо, ҳар қалай Лабурдоннэ позициявий ўйинни тушуниш, белгиланган режани амалга оширишдаги изчиллик борасида рақибидан устунлик қиларди. Лабурдоннэнинг комбинациялари мустаҳкам позицион асосга таянарди. Комбинация санъати унинг ижодида позициявий кураш методлари билан уйғунлашиб кетган, бу эса шахмат тафаккури тараққиётида янги юқорироқ поғона эди.

Лабурдоннэнинг шахмат матбуоти олдидаги хизматлари ҳам каттадир. У жаҳонда биринчи шахмат журнали - «LE Polamede» (1836)нинг асосчиси бўлди. Уч йил ўтиб эса Парижда унинг «Шахмат ўйини ҳақида энг янги шарҳ» деган дарслиги чиққан эди.

Лабурдоннэнинг умрининг сўнгги кунлари унинг биографиясидаги энг фожеавийлари бўлса керак. 1840 йили қаттиқ бетоб, ёнида бир чақаси йўқ Лабурдоннэ сўнгги бор Лондонга келади.

Лабурдоннэнинг қашшоқлигидан хабар топган дўстлари унга ёрдам қўлини чўзмоқчи бўладилар. Улар пул йиғиб, беморни ғарибона кулбадан яхши хонага ўтказадилар, унинг атрофида энг яхши врачлар парвона бўладилар, бироқ... кеч бўлади.

1840 йил 13 декабрда Лабурдоннэ оламдан ўтади.

Мамажон
МУҲИДДИНОВ.

МАРОҚЛИ МАШҚЛАР

Амалий ўйинларда учраган тўрттала тасвирда ҳам юриш оқлардан. Сиз қандай ўйнардингиз?

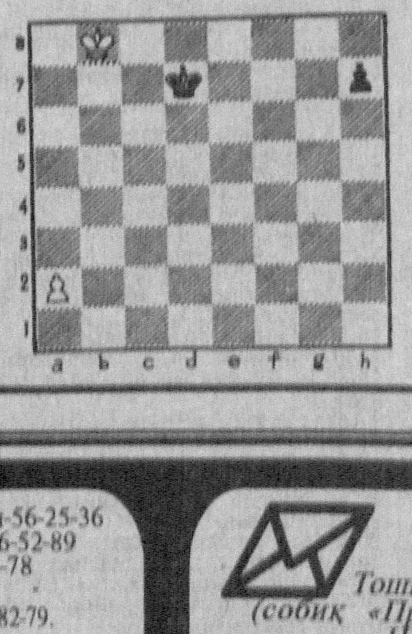

Бош муҳаррир: Миргиёс ҚАЮМОВ

Бош муҳаррир қабулхонаси-56-25-36. Бош муҳаррир ўринбосари-56-52-89. Масъул котиб - 56-52-78.
БЎЛИМЛАР: Касаба уюшмалари ва иқтисодиёт-56-82-79. Ахборот ва спорт-56-87-63. Маънавият ва маданият-56-82-79. Хатлар, оммавий ишлар ва мухбирлар билан ишлаш-56-85-43. Тижорат ва ҳуқуқ-56-85-66.
ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ: Жиззахда - 3-83-01, Наманганда - 6-22-10, Самарқандда - 35-64-24, Фарғонада - 24-58-43, Урганчда - 6-03-40, Қаршида - 5-33-71.

Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган. Сотувда эркин нархда. Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» (собиқ «Правда Востока») кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134.
Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт—матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти — 21.00 Топширилди 01.00

Буюртма Г — 0421. Нусхаси — 15.088. Масъул навбатчи: Муҳаббат ЎРМОНБЕКОВА 1 2 3 4 5 6